

1. התנועה הרפורמית - יהדות מתקדמת בישראל,

ע"ר 580282853

2. נשות הכותל, ע"ר 580325207

כולם ע"י ב"כ עוה"ד אורלי ארז-לחובסקי ו/או מיטל ארבל ו/או אורי נרוב ו/או מירי נחמיאס-יוסף ו/או ניקול מאור ו/או נעמי קסל ו/או נועה דיאמונד

אשר כתובתם לצורך המצאת כתבי בי דין :

רחוב דוד המלך 13, ירושלים

טל': 02-6203323 - פקס: 02-6256260

העותרות

נגד

1. נציב שירות המדינה

2. היועץ המשפטי לממשלה

3. מנכ"ל המשרד לשירותי דת

כולם באמצעות פרקליטות המדינה, רחוב צלאח א-דין 29 ירושלים, טל. 02-6466590 - פקס 02-6467011

4. יו"ר המועצה הדתית ירושלים

5. הרב דוד יוסף

אצל: המועצה הדתית ירושלים, מרח' החבצלת 12, ירושלים

טל': 02-621-4848 - פקס': 02-621-4860

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא מלפניו צו על תנאי המופנה אל המשיבים 1-4 והמורה להם להתייצב וליתן טעם מדוע לא יפעילו את סמכותם לפי סעיף 32 לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג – 1963, ויגישו קובלנה כנגד המשיב 5 על מנת שיועמד לדין משמעת בגין המעשים וההתבטאויות המפורטים בעתירה, המהווים עבירות לפי סעיף 17 לחוק שירות המדינה (משמעת) וכן לפי חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים) תשי"ט-1959, ומדוע לא ישעו את המשיב 5 ממשרתו, לפי סעיף 47 לחוק שירות המדינה (משמעת), עם הגשת הקובלנה.

תוכן עניינים

3.....		מבוא
3.....		הצדדים לעתירה
4.....		התשתית העובדתית
27.....		הטיעון המשפטי
27.....	שיפוט משמעותי של עובדי המועצות הדתיות.....	
29	תכלית הדין המשמעותי.....	
30.....	עבירות המשמעת.....	
31.....	הפרת הדין המשמעותי על ידי המשיב 5.....	
34	סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים.....	
36	חובת המשיבים להפעלת סמכותם המנהלית.....	
36	חובת הפעלת הסמכות.....	
38	חוסר סבירות קיצוני.....	
40	אי עמידה בלוח זמנים סביר.....	
41	הנחיית היועץ המשפטי לממשלה בדבר הסתה לגזענות כעבירת משמעת.....	
42		סיכום

מבוא

1. עתירה זו מתארת הפרה מתמשכת של הוראות הדין המשמעתי החל על עובדי המדינה על ידי המשיב 5, אשר מתבטא מזה שנים באופן בוטה וחמור כנגד התנועה הרפורמית, נגד נשות הכותל, ומשמיע ביקורת חריפה על בית המשפט העליון. בנוסף, משמיע המשיב 5 התבטאויות פוליטיות וקורא לציבור באופן מפורש, ללא כחל ושרק, לתמוך במפלגת ש"ס. התנהגותו זו של המשיב 5 עולה כדי התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה וכן כהתנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה, ואף עולה כדי השתתפות בתעמולה פומבית לבחירות לכנסת, כל זאת באופן המפר את הוראות חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963 וחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), תשי"ט-1959 (להלן – "חוק שירות המדינה (משמעת)" ו"חוק הסיוג" בהתאמה).
2. למול הפרה מתמשכת זו, מגלים המשיבים 4-1 אוזלת יד מוחלטת, בהימנעם מלהעמיד את המשיב 5 לדין משמעתי בגין מעשיו אלה, למרות פניות רבות מצד העותרת במשך כמעט ארבע שנים. בהיעדר כל מענה משמעתי למעשיו, ממשיך המשיב 5 להסית ולהתבטא באופן שאינו הולם את תפקידו, תוך שימוש בתוארו ומשרתו הציבוריים, ותוך שהוא מבזה את השירות הציבורי כולו.
3. מערכת הדין המשמעתי נועדה לפעול כנגד עובד ציבור הפוגע באמון הציבור בשירות הציבורי. המשיב 5, שהינו עובד ציבור, גרם וממשיך לגרום לפגיעה קשה באמון הציבור בשירות הציבורי. היעדר אכיפה של הוראות החוק כלפי המשיב 5 לא רק שאינה מרתיעה מהמשך הפרת החוק אלא יש בה משום מתן גושפנקא להתנהלותו החמורה של המשיב 5.
4. בנסיבות אלה, לא נותרה לעותרות ברירה זולת פנייה לבית המשפט הנכבד, שיבהיר למשיבים את חובתם לאכוף את הדין המשמעתי על המשיב 5.

הצדדים לעתירה

1. העותרת 1, התנועה הרפורמית - יהדות מתקדמת בישראל, הינה עמותה המאגדת את מוסדותיה וקהילותיה של היהדות המתקדמת (רפורמית) בישראל. התנועה פועלת במסגרת האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת, הוא ארגון הגג של התנועות הארציות ליהדות מתקדמת ברחבי העולם, המאגד את הקהילות והתנועות הדתיות יהודיות הרפורמיות והליברליות בלמעלה מארבעים מדינות בעולם, המונות כשני מיליון חברים. לתנועה כ-50 קהילות, מוסדות חינוך, פעילות נוער, פעילות למען צדק חברתי והתאגדויות יישוביות ברחבי הארץ. הזרוע המשפטית והציבורית של התנועה – המרכז הרפורמי לדת ומדינה – פועל למעלה מ-30 שנה לקידום חופש הדת והמצפון בישראל ולמען צדק חברתי, שוויון ערך האדם וסובלנות דתית. בכלל זה פועל המרכז כנגד הסתה כלפי ציבורים שונים על ידי רבנים או גורמים אחרים העושים שימוש בדת היהודית כהצדקה להפליה ויחס מבזה כלפי קבוצות שונות באוכלוסיה.
2. העותרת 2, נשות הכותל, הינה קבוצה של נשים מכל הזרמים ביהדות, אורתודוקסיות, רפורמיות, קונסרבטיביות ובלתי מזדהות. נשות הכותל נאבקות מאז דצמבר 1988 על הזכות לקרוא בתורה, להתפלל בקול רם כקבוצה, להתעטף בטלית ולהניח תפילין בכל ראש חודש עברי בעזרת הנשים בכותל המערבי.

5. המשיב 1, הינו הסמכות המופקדת על ביצוע מדיניות הממשלה בתחומי המינהל ומשאבי האנוש. מתוקף תפקידו זה, המשיב 1 אמון על הטמעתם, שמירתם ואכיפתם של ערכי המשמעת וטוהר המידות של עובדי המדינה הכפופים לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963. על פי חוק זה, המשיב 1 אף מוסמך להגיש קובלנה על עבירת משמעת שעבר עובד המדינה.
6. המשיב 2 הינו הסמכות המשפטית העליונה המפרשת את הדין ומורה לממשלה על חוקיות פעולותיה, והוא אף אחראי על מערכת אכיפת החוק. המשיב 2 הוא גם אחד מבעלי הסמכות להגיש קובלנה על עבירת משמעת שעבר עובד המדינה.
7. המשיב 3 מוביל את עבודת המטה ואת קביעת מדיניות המתבצעת במשרד לשרותי דת, במכלול נושאים הקשורים לאספקת שירותי דת לאזרחיה היהודיים של מדינת ישראל. המשיב 3 אף מוסמך להגיש קובלנה על עבירת משמעת שעבר עובד מועצה דתית כגון רב שכונה.
8. המשיב 4 הינו ראש המועצה הדתית ירושלים. מתוקף תפקידו, המשיב 4 מוביל ומנהל את המועצה כך שתספק שירותי דת לכל תושבי העיר. המשיב 4 אף מוסמך להגיש קובלנה על עבירת משמעת שעבר עובד מועצה דתית כגון רב שכונה.
9. המשיב 5 הינו רב שכונת הר נוף בירושלים. המשיב 5 הינו עובד המועצה הדתית ואחראי לספק לתושבי השכונה שירותי דת במגוון תחומים. כפי שיפורט להלן, המשיב 5 משתמש בתוארו ובמשרתו הציבורית לפרסום דברי גנאי וקריאות לפעולה כנגד הציבור הרפורמי וכנגד נשות הכותל, זאת באופן שיטתי ומכוון במשך שנים. המשיב 5 אף התבטא כנגד מערכת המשפט בישראל, וכן הביע תמיכה מפלגתית בתקופת בחירות, והכל בניגוד להוראות הדין.

התשתית העובדתית

10. להלן תתואר מסכת ההתבטאויות הבלתי הולמות מבית מדרשו של המשיב 5 בשנים האחרונות. בפתח הדברים יודגש כי **המסכת העובדתית שתיפרש בהרחבה בעמודים הבאים מתארת התבטאויות בלתי ראויות רבות של המשיב 5, הנפרסות על פני תקופה של למעלה מארבע שנים. העותרת 1 שלחה פניות רבות למשיבים בנוגע להתבטאויות הבלתי ראויות של המשיב 5, אולם פניות אלה לא הניעו את המשיבים להפעיל את סמכותם הקבועה בחוק ולהעמיד את המשיב 5 לדין משמעתי.**
11. ביום 1.2.2016 פורסמה ידיעה באתר כיכר השבת שכותרתה "הגר"ד יוסף: "בית המשפט העליון ראש וראשון נגד היהדות". בידעה הובאו דבריו של המשיב 5 משיעורו השבועי שהתקיים ביום 31.1.2016. במהלך השיעור, דיבר המשיב 5, בין היתר, על דברים "כואבים" שקורים בארץ ומעיקים עליו. בתוך כך, מתח המשיב 5 ביקורת חריפה על התנועה הרפורמית שלטענתו אינה מעוניינת כלל להתפלל בכותל וכל מטרתה היא להכעיס את החרדים:
- "היום למשל, היה לנו כולנו צער גדול כשמענו שסמוך לכותל הדרומי, שאמנם לא נהגו בשנים האחרונות להתפלל שם, אבל זה חלק... ליד ליד בית המקדש. שבאים כאלו רפורמים שרוצים להתפלל שמה מעורב. רוצים לעשות מניינים של נשים. ומי זה שעושה דברים... מי עושה את הדברים האלה? אלה

שאכפת להם מהתורה ומצוות? לא. הם עושים את הכל זה להכעיס. זה פשוט להכעיס. פשוט נגדנו. להרגיז אותנו להכעיס אותנו בשם הדמוקרטיה. הכל בשם הדמוקרטיה. איפה הם שומרים שבת? הם אוכלים כשר? לא. הם בוחרים איזה מצוות מסויימות... דמוקרטיה. הם בוחרים מה שהם רוצים. בוחרים מצוות שהתורה בפירוש לא ציוותה להם. והם יעשו דווקא. ובצעקות הכל הכל למה? כדי להרגיז אותנו. פשוט אין פה שום מטרה אחרת. פשוט להכעיס, להרגיז אותנו. וכמובן, מי נותן להם את כל הגיבוי? בית המשפט העליון. כדרכם, תמיד, בכל נושא של דת, כמה שהם יכולים לעשות ולהרגיז אותנו ולעשות נגדנו – אז הם עושים..."

בהמשך דבריו המשיך המשיב 5 בדברי הביקורת נגד בית המשפט העליון:

"...והם כל הזמן מכרסמים בזה. והכל באמצעות מי? בית המשפט העליון. כל הזמן. הם הראש וראשון בכל דבר שמתנגד לדת ומתנגד ליהדות, הם הראשונים, וכמובן שמדובר נגד החרדים הם תמיד הראשונים בדברים הללו."

ניתן לצפות ולהאזין לדברי המשיב 5 בקישור שלהלן: www.kikar.co.il/191839.html

[א] הסרטון מיום 31.1.16 מצ"ב בדיסק המסומן כנספח א'

[ב] העתק הידיעה מאתר כיכר השבת מיום 1.2.16 מצ"ב ומסומן כנספח ב'

12. ביום 9.2.16 פורסמה ידיעה באתר "בחדרי חרדים" שכתורתה "הגר"ד יוסף: ניאבק בכותל הרפורמי". בידיעה פורסם כך:

"הגאון רבי דוד יוסף יוצא הערב בהתקפה חריפה כנגד הרפורמים ונשות הכותל וקורא להם להקים כותל בבית משפט העליון. "הכותל שייך לנו", אמר בדברים שנשא בכנס.

"רוצים לתת להם הכרה. ואנחנו בכוחותנו הדלים צריכים להתמודד עם הדברים הללו. ליד שריד בית מקדשינו במקום הקדוש לנו. זה הכותל המערבי שחז"ל אומרים עליו שלא זזה משם השכינה. אתם רוצים לטמא את הכותל? בבקשה תקימו לכם כותל בבית המשפט העליון תתפללו שם. הכותל הוא שלנו. הכותל הוא של היהדות ואנחנו נאבק על זה בעזרת השם, בכוחותינו הדלים, נעמוד ונאבק, לא ננוח ולא נשקוט בדברים הללו."

ניתן לגשת לידיעה בקישור שלהלן: <https://www.bhol.co.il/news/200605>

[ג] העתק הידיעה מאתר בחדרי חרדים מיום 9.2.16 מצ"ב ומסומן כנספח ג'

13. ביום 11.2.16 פורסמה ידיעה באתר JDN תחת הכותרת "הגר"ד יוסף לנשים הרפורמיות: "תקימו לכם כותל בבית המשפט העליון"". בידיעה פורסם כי המשיב 5 השתתף בטקס פרס

שר הדתות שהתקיים בכפר המכביה,¹ ונשא בו דבריו. בין היתר בדבריו התייחס המשיב 5 לנשות הכותל ולציבור הרפורמי ואמר:

"בתקופה רגישה בה אנו נמצאים כאשר בימינו אנו נאבקים עם אנשים שלא מעניין אותם רוחניות, כל רצונן זה כוחניות לקנטר ולהכעיס כמו נשות הכותל שמשום מה החליטו שמגיע להם זכויות, מה זה? אם אני יחליט יום אחד לפתוח בית חולים למחטים סיניות וכי המדינה תממן לכך בית חולים מיוחד?!, הרי אין דבר כזה, ולצערינו מגיעים כאן כת הזויה ששבת לא איכפת להן, נשים שכל מטרתן זה לבוא להכעיס כנגדנו להשתולל ולהתפרע מידי ראש חודש ברחבת הכותל המערבי ונכנעים להן, מדובר בכאלו שאין להן שום קשר ליהדות, כל הרפורמים והקונסרבטיבים אין להם קשר ליהדות כלל!!!

זו דת שמנסה להיות קצת דומה ליהדות, אבל תראו מה קורה איתם, הם הולכים אחורה הם מחתנים יהודי עם גויה, הגיורים שלהם זה צחוק אחד גדול ולצערינו הרב, דווקא הדבר המוזר הזה כ"כ, רוצים לתת להם הכרה ואנו בכוחותינו הדלים צריכים להתמודד כנגד הדברים הללו, ליד המקום הקדוש לנו שריד בית מקדשינו הכותל המערבי, אתם רוצים לטמאות את הכותל, תלכו בבקשה תקימו לכם כותל בבית משפט העליון, הכותל המערבי הוא שלנו של היהדות ואנו ניאבק ונעמוד על כך לא ננוח ולא נשקוט."

ניתן לגשת לידיעה בקישור שלהלן: <https://www.jdn.co.il/video/638599/>

[1] העתק הידיעה באתר JDN מיום 11.2.16 מצ"ב ומסומנת כנספח ד'

14. ביום 19.7.16 פורסמה ידיעה באתר כיכר השבת תחת הכותרת: "הגאון רבי דוד יוסף: "נשות הכותל זה פריצות, גסות רוח". לידיעה צורף סרטון משיעורו השבועי של המשיב 5, בו אמר ביחס לנשות הכותל:

"נשות הכותל... מה זה נשות הכותל? נשות הכותל זה פריצות, זה גסות רוח, זה חוסר צניעות. שעומדות וצורחות וצורחות בכוונה, שכולם ישמעו אותן שהן צורחות. זה ההיפך מצניעות, זה פריצות, זה גסות רוח, וולגריות, בושה, אין להן שום בושה. שום בושת פנים של בנות ישראל הכשרות... והם עושים דווקא, לא רוצות לקיים מצווה, הכל בא להכעיס. בפירוש, חד משמעית. נשות הכותל זו פריצות, להכעיס. להכעיס. זה לא באמת שמתחשק להם לקיים מצוות. ותשימו לב, מי תומך בהם, מי עוזר להם – הרפורמים. ובאמת צריך לעמוד בכל מקום ולספר את השקר של הרפורמים. שהרפורמים, התנועה שלהם, כל המהות שלה הייתה להידמות לגויים. הם בנו את הטמפל שלהם כמו כנסייה של נוצרים, הם הכניסו עוגב בשבת לתפילה, כמו אצל הנוצרים... בסידורים הרפורמים עד היום בכל מקום שכתוב ציון וירושלים... הם מחקו את זה, אין. אז ריבוננו של עולם, הם לא מאמינים בירושלים. הם לא מאמינים בציון. אז מה להם ולכותל המערבי?... מה פתאום הם רוצים

¹ נראה כי המדובר באותו כנס שמוזכר בסעיף הקודם.

חלק בכותל? באמת הם רוצים להתפלל? לא! הכל זה להכעיס, הכל זה להתגרות. דווקא. אבל אנחנו לא נשתוק על זה. בעזרת השם כולנו צריכים לשבת ולחשוב כל הזמן, לפקוח את העיניים. בית המשפט הולך לטובתם. כמוכן. אנחנו לא מתפלאים שבית המשפט הולך לטובתם. אבל הכל פה קם נגד, נגד. אין להם שום כוונה לשמור מצוות. הם כבר מזמן מזמן עברו את הגבול. **הם מחתנים יהודים עם גויות בתוך הכנסייה.** אין להם שום נקיפות מצפון. **הם כולם אוכלים נבלות וטרפות** ו-"אין שום דמיון בין הדת של הרפורמים לבין היהדות. יש להם הרבה אנשים בקהילות שלהם שהם אנשים תמימים, שהם בורים ועמי ארצות. שהם לא יודעים כלום... אבל הרבנים שלהם, איזה רב? זה רב? זה רב בריח. נחש בריח. השם ירחם, הם כולם אוכלים נבלות וטרפות, מחללים שבת. השבת שלהם זה לא השבת שלנו. הבית הכנסת שלהם זה לא הבית הכנסת שלנו. אסור להיכנס לבית כנסת רפורמי. **אין לנו שום חלק ונחלה איתם. אסור לשבת איתם בשולחן אחד...** הם הרימו יד בתורה, את כל הקדוש והיקר לנו הם נלחמים, ולצערנו הרב בבית המשפט, הם תמיד בסדר. תמיד הם מצליחים. **גם את הכותל שלנו הם רוצים לקחת...** ולמה הם עושים את זה? שוב אני חוזר ואומר: אין להם שום כוונה להתפלל אל הקדוש ברוך הוא. **אין להם שום כוונה לחשוב על ציון וירושלים.** בית המקדש – זה הסיוט הכי גדול בשבילם שייבנה בית המקדש. זה לא מעניין אותם בית המקדש. הם רוצים רק דבר אחד – להתגרות בנו. **ואדם שבאים כדי להכעיס אותנו ולהתגרות בו צריך לדעת איך להגיב.** ואנחנו **לא נשתוק.** העיקר הוא שכל אחד מאתנו יפקח את העיניים ויראה מה שהם עושים..."

ניתן לצפות ולהאזין לדברי המשיב 5 בקישורית שלהלן:

www.kikar.co.il/204422.html

הסרטון מיום 19.7.16 מצ"ב בדיסק המסומן **כנספח א'**.

[ה' העתק הידיעה מאתר כיכר השבת מיום 19.7.16 מצ"ב ומסומן **כנספח ה'**

15. ביום 21.7.16 פנתה העותרת 1 (להלן: "**העותרת**") לממונה בכיר (משמעת) אצל המשיב 1, ועמדה על ההתבטאויות החמורות של המשיב 5 מימים 1.2.16 ו-19.7.16. בפנייה, צוין כי דבריו של המשיב 5 הם דברי כזב והם רצופים שנאה ביחס לנשות הכותל ולתנועה הרפורמית, באופן שנהיר כי נועדו לבזות ולהגחיק אותם בעיני הציבור. בנוסף, צוין כי המשיב 5 כפוף לדין המשמעת, וכי דבריו מהווים התנהגות שאינה הולמת את תפקידו ומעמדו כרב ואף פוגעים בשמו הטוב של שירות המדינה, באמון הציבור בשירות הציבורי וכן עומדים בניגוד לנורמות ציבוריות ראויות. עוד צוין כי דווקא כעובד ציבור וכאיש דת, על המשיב 5 להפגין אחריות ורגישות. על כן, ביקשה העותרת מהנמען להורות לאלתר על העמדתו לדין משמעת של המשיב 5 וכן להשעותו מתפקידו עד לסיום ההליך.

[ה' העתק הפנייה מיום 21.7.16 מצ"ב ומסומן **כנספח ו'**

16. ביום 8.8.16 במהלך השיעור השבועי שהעביר המשיב 5 ואשר שודר באתר "כיכר השבת", אמר המשיב 5 את הדברים הבאים :

"אני חושב שישנם הרבה דברים יותר חשובים לעשות אם אנחנו באמת רוצים לשמור על ירושלים שלנו : אם נשמור על קדושת ירושלים, **אם נצליח לגרש את נשות הכותל שמחללות את הכותל**, אם נצליח שירושלים תהיה מלאה קדושה וצניעות, **ואת כל התועבות שהם מביאים לעיר הקודש ירושלים נצליח לסלק**, אז יש לנו הרבה יותר סיכוי לשמור על קדושת ירושלים, לשמור אותה אצלנו. איך כתוב בפסוק? "ולא תקיא אתכם הארץ בטמאכם אותה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם". ארץ ישראל לא יכולה לסבול. זה הדברים האמיתיים, שבגללם חלילה חלילה אם אנחנו נאבד חלילה את ירושלים זה בגלל הדברים האלה."

ניתן לצפות ולהאזין לדברי המשיב 5 שהובאו לעיל בקישורית שלהלן (החל מדקה 50: 35):

<http://www.kikar.co.il/206349.html>

הסרטון מיום 8.8.16 **מצ"ב בדיסק המסומן כנספח א'**.

17. ביום 20.12.16 פנתה העותרת פעם נוספת אל הממונה על המשמעת אצל המשיב 1, וקבלה על כך שעד לאותו יום, לא התקבלה כל תגובה לפנייתה מיום 21.7.16. בנוסף, עמדה העותרת על התבטאויותיו של המשיב 5 משיעורו השבועי הנ"ל, בציינה כי מטרתן לבזות ולהדיר את נשות הכותל, וכן להסית את הציבור כנגדן. עוד צוין כי המשיב 5 כפוף לדין משמעתי וכי דבריו מהווים ללא ספק התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כרב ופוגעים בשמו הטוב של שירות המדינה המחויב לערכי היסוד של מדינת ישראל ובהן חופש הדת, השוויון וכבוד האדם. בנוסף, צוין כי העובדה שהמשיב 5 ממשיך בהתבטאויותיו הבלתי ראויות, ממחישה את הצורך הדחוף לנקוט בהליכים משמעתיים כנגדו. על כן, שבה העותרת וביקשה כי המשיב 1 יורה על העמדתו לדין משמעתי של המשיב 5.

[f] העתק פניית העותרת לממונה על המשמעת אצל המשיב 1 מיום 20.12.16 **מצ"ב ומסומן כנספח ז'**

18. משלא התקבל כל מענה גם לפנייה זו, ביום 2.4.17 פנתה העותרת אל הממונה על המשמעת אצל המשיב 1 פעם נוספת, ועמדה על כך שחרף חלוף פרק זמן של למעלה משמונה חודשים ממועד פנייתה הראשונית, טרם התקבל כל מענה לפנייתה.

[ח] העתק פניית העותרת לממונה על המשמעת אצל המשיב 1 מיום 2.4.17 **מצ"ב ומסומן כנספח ח'**

19. ביום 6.2.17 פורסמה ידיעה באתר כיכר השבת תחת הכותרת "הגר"ד יוסף: **ניאבק בגופינו; שבג"ץ יחשוב שאנחנו ערבים**". לידיעה צורף סרטון מהשיעור השבועי שהעביר המשיב 5 באותו היום, במהלכו תקף בחריפות את התנועה הרפורמית ונשות הכותל והשמיע ביקורת

חריפה על בית המשפט העליון, ממנה משתמעת קריאה לא לציית לפסיקת בית המשפט העליון בנושא הכותל:

"מה לגבי הכותל המערבי? זה היה שלנו! כל השנים זה היה שלנו. זה לא היה של הרפורמים. זה לא היה של נשות הכותל. זה לא היה של כל האנשים שבאו ושינו. לנו יש מסורת מדורי דורות. הכותל תמיד היה בית כנסת. חז"ל קבעו, מעולם לא זזה שכינה מכותל מערבי, כל השנים זה היה בית כנסת שלנו, למה לא תגידו אנחנו היינו קודם. תחשבו שאנחנו ערבים! בית המשפט העליון שיתייחסו כמו שהם טוענים הערבים היו קודם, זה שלהם, אנחנו היינו פה קודם. הכותל הוא שלנו. לכן רבותיי, בעזרת השם, זה לא עמונה. פה הם לא יצליחו בעזרת השם. לא יעזור לאף אחד, שום פשרה, שום דבר, בעזרת השם. הכותל המערבי אנחנו בגופינו ניאבק על זה ונשמור על קדושת הכותל. היום מדברים כבר עוד הפעם ועוד הפעם על להיכנע לרפורמים, למה? כי כולם מפחדים מבג"ץ, בג"ץ. לא יעזור כלום! בעזרת השם, הכותל יישאר שלנו, אנחנו רוצים שהכותל יישאר שלנו. [...] הם רוצים להניח תפילין נשים? להניח תפילין? להתעטף בציצית? שיעשו את זה בבית שלהם! שיעשו את זה, הן מחללות שבת בין כה וכה, שיעשו את זה בבית שלהן." (24: 00: 45-2).

ניתן להאזין לדברי המשיב 5 בידעה שפורסמה באתר כיכר השבת בקישור שלהלן:

<https://www.kikar.co.il/220775.html>

הסרטון מיום 6.2.17 מצ"ב בדיסק המסומן כנספח א'.

[ט] העתק הידיעה מאתר כיכר השבת מיום 6.2.17 מצ"ב ומסומן כנספח ט'.

20. ביום 3.4.17 פורסמה ידיעה באתר כיכר השבת תחת הכותרת "חבר המועצת הגר"ד יוסף: הרשע של ההגדה - זה הרפורמי". לידיעה צורף סרטון משיעורו השבועי שהתקיים ביום 2.4.17, במהלכו כינה המשיב 5 את הרפורמים "הבן הרשע" של דורנו ואמר כי הם אוכלים חמץ בפסח:

"יש מסבירים, 'רשע מה הוא אומר - מה העבודה הזאת לכם', מה מפריע לו לרשע? הרשע בא ואומר 'מה העבודה הזאת לכם' - מה זה מצוות? תהיה רפורמי, תהיה רפורמי, תהיה.. היהדות מסתכלים על זה, זה פולקלור, זה מנהגים יפים, זה ככה מסורת, ככה כל מיני מילים יפות הם עוטפים את זה. הם אוכלים חמץ בפסח, אין להם בעיה לאכול חמץ. העיקר 'ככה תשמר את המסורת ככה'. הם אומרים שהם מאמינים באלוקים, ככה הם טוענים, אני לא יודע איך אפשר להאמין בתורה מצד אחד ולאכול חמץ. בכל אופן, הם, אצלם, התיאוריה, זה הרשע. הרשע של ההגדה זה הרפורמי. הרפורמי. הוא בא ואומר 'מה העבודה הזאת לכם' - למה צריך מצוות, תהיה, שיהיה לך אמונה, אמונה בלב. הם אומרים 'אמונה בלב', 'אמונה בלב', 'אמונה בלב'. אבל אנחנו נאמנים לתורה הקדושה שלנו, למצוות של התורה".

ניתן להאזין לדברי המשיב 5 בידעה שפורסמה באתר כיכר השבת בקישור שלהלן:

הסרטון מיום 3.4.17 **מצ"ב בדיסק המסומן כנספח א'**.

[f] העתק הידיעה מאתר כיכר השבת מיום 3.4.17 **מצ"ב ומסומן כנספח ז'**

21. ביום 5.4.17 פנתה העותרת אל הממונה על המשמעת אצל המשיב 1 ביחס להתבטאות זו. בפנייתה, קבלה העותרת על כך שעד למועד הפנייה לא התקבל כל מענה על פניותיה הקודמות, והצביעה על כך שהמשיב 5 ממשיך בהתבטאויותיו הבלתי ראויות, אשר מהוות התנהגות שאינה הולמת את תפקידו של המשיב 5 כעובד מדינה או התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה. על כן, שבה העותרת וביקשה מהמשיב 1 להורות על העמדתו לדין משמעתי של המשיב 5 ולהשעותו מתפקידו כרב שכונה בירושלים עד לסיום ההליך.

[י"א] העתק פניית העותרת לממונה על המשמעת אצל המשיב 1 מיום 5.4.17 **מצ"ב ומסומן כנספח י"א**.

22. ביום 11.5.17 התקבל מענה מעו"ד אילה הוניגמן, סגנית ממונה בכיר (משמעת) אצל המשיב 1, ובו נכתב כי במענה לפניית העותרת מיום 2.4.17, הנציבות המליצה על נקיטת הליך פנים משרדי נגד המשיב 5 שינוהל על ידי המועצה הדתית בירושלים. במענה לא פורט מהו אותו הליך פנים משרדי, אך נראה כי הכוונה להליך לפי סעיף 31 לחוק שירות המדינה (משמעת).

[י"ב] העתק מכתב סגנית ממונה בכיר (משמעת) אצל המשיב 1, מיום 11.5.17 **מצ"ב ומסומן כנספח י"ב**.

23. בחלוף מעל לחודשיים ממענה זה, פנתה העותרת אל סגנית ממונה בכיר (משמעת) אצל המשיב 1, וביקשה לדעת האם ננקט כנגד המשיב 5 הליך משמעתי ומה היו תוצאותיו.

[י"ג] העתק פניית העותרת לסגנית ממונה בכיר (משמעת) אצל המשיב 1 מיום 16.7.17 **מצ"ב ומסומן כנספח י"ג**.

24. משלא התקבל כל מענה לפנייתה, פנתה העותרת ביום 6.12.17 פעם נוספת אל סגנית ממונה בכיר (משמעת) אצל המשיב 1. בפנייתה, ציינה העותרת כי מאז פנייתה בה ביקשה לדעת האם ננקט הליך נגד המשיב 5 ומה היו תוצאותיו, חלפו מעל לארבעה חודשים, אך לא התקבל כל מענה. בשל כך ביקשה העותרת את התייחסות המשיב 1 לפנייתה האמורה בהקדם האפשרי.

[י"ד] העתק התזכורת לסגנית ממונה בכיר (משמעת) אצל המשיב 1 מיום 6.12.17 **מצ"ב ומסומן כנספח י"ד**.

25. ביום 22.1.18 התקבל מענה מהממונה על המשמעת אצל המשיב 1 בו נכתב: "טרם עודכנו בדבר קיומו של ההליך המשמעתי ותוצאותיו. אי לכך, פנינו פעם נוספת אל הגורמים הרלבנטיים וביקשנו כי יפעלו ליישום המלצתנו בהקדם, לרבות העברת דיווח מסודר בדבר

ההליך ותוצאותיו. ויובהר, כי כל עוד לא יושלם ההליך עליו המלצנו לא ייסגר התיק המשמעותי נגד הרב יוסף".

[ט"ו] העתק מכתב הממונה על המשמעת אצל המשיב 1 מיום 22.1.18 **מצ"ב ומסומן כנספח ט"ו**.

26. ביום 19.2.18, פרסם יוחאי דנינו, עורך חדשות בעיתון "יום ליום" בחשבון הטוויטר שלו, תמונות בהן נראה המשיב 5 לצד ראש ארגון להב"ה, בן ציון גופשטיין – אשר היועץ המשפטי לממשלה החליט עוד בנובמבר 2017 להעמידו לדין פלילי בגין הסתה לגזענות והסתה לאלימות (כתב האישום הוגש לבסוף בחודש נובמבר 2019), ואשר בית המשפט העליון החליט לפסול את מועמדותו לכנסת באוגוסט 2019 בשל הסתה לגזענות (ע"ב 5487/19). מהפרסום עולה כי ביום 18.2.18 נערך אירוע במסגרתו נפגשו המשיב 5 וגופשטיין, וכי במהלך האירוע המשיב 5 הביע באזני גופשטיין דברי עידוד לפועלו, כדלקמן: **"אל תפסיק את עבודת הקודש, אל תירתע מהשמאל והרפורמים"**.

ניתן לצפות בפרסום בקישור שלהלן:

<https://twitter.com/y9000000000/status/965475002861719552>

27. בעקבות פרסום זה, ביום 21.2.18 פנתה העותרת אל הממונה על המשמעת אצל המשיב 1 וציינה כי דברי תמיכה בפעילות ארגון להב"ה - ארגון קיצוני הפועל בשיטות אלימות ומסוכנות נגד הציבור הערבי במדינת ישראל, תוך הפחדה והסתה חמורה וקשה לגזענות ואלימות וכינוי פעילות עבריינית זו כ"עבודת קודש", בוודאי מהווה התנהגות שאינה הולמת את תפקידו ומעמדו של רב בישראל, והפוגעת בשמו הטוב של שירות המדינה המחויב לערכי היסוד של מדינת ישראל, ובראשם שלטון החוק, השוויון וכבוד האדם. כמו כן, ביקשה

העותרת כי ההליך המשמעותי הפנים משרדי עליו המליצה הנציבות לנקוט נגד הרב יוסף יומר בהליך של דין משמעותי רגיל (קרי, לא פנים משרדי), וכי בנוסף יושעה המשיב 5 מתפקידו כרב שכונה בירושלים וזאת עד לסיום ההליכים בעניינו, בהתאם לסעיף 47(א) לחוק שירות המדינה (משמעת).

[ט"ז] העתק פניית העותרת לממונה על המשמעת אצל המשיב 1 מיום 21.2.18 **מצ"ב ומסומן כנספח ט"ז**.

28. יצוין כי אין זו הפעם הראשונה בה המשיב 5 התבטא באופן גזעני. ביום 12.5.13, פורסם כי המשיב 5 תקף בחריפות את ממשלת ישראל ואת שר האוצר ואמר בין היתר את הדברים הבאים: "היום במשרד האוצר אם מדובר בספורט **כדי להביא כמה נושים לכדורסל** – יש כסף בשפע, אבל כשמדובר בתקציב לבתי כנסיות ולמקוואות אין שום דבר".

ניתן לגשת לידיעה שפורסמה בנושא באתר בחדרי חרדים בקישור שלהלן:
<https://www.bhol.co.il/news/130725>

[י"ז] העתק הידיעה מאתר בחדרי חרדים מיום 12.5.13 **מצ"ב ומסומן כנספח י"ז**.

29. משלא התקבל כל מענה מהמשיב 1, ביום 31.5.18 פנתה העותרת פעם נוספת בתזכורת לממונה על המשמעת אצל המשיב 1.

[י"ח] העתק התזכורת לממונה על המשמעת אצל המשיב 1 מיום 31.5.18 **מצ"ב ומסומן כנספח י"ח**.

30. ביום 21.6.18 פורסמה באתר כיכר השבת ידיעה שכותרתה: "הגר"ד יוסף: "קרח היה רפורמי, מנשות הכותל". בידיעה פורסם כי במהלך שיעורו השבועי, תקף המשיב 5 את הרפורמים ואת נשות הכותל, והשווה אותם לקורח, שכזכור כבר במעמד של משה ואהרן וכעונש הוא ועדתו הומתו. ואמר את הדברים הבאים:

"קורח היה פשוט רפורמי, קורח השתייך לנשות הכותל. ממש ככה. היה מצטרף אליהן, ממש מתאים לנשות הכותל. קורח ונשות הכותל. למה? כי קורח כבר בכמה ממצוות התורה. מעניין אבל קורח היה נגד מצוות ציצית. אז אולי גם נשות הכותל היו מקבלות את זה... הוא היה נגד מצוות ציצית, נגד מצוות מזוזה, נגד תרומות ומעשרות, נגד כל מתנות כהונה. כל מיני דברים שהוא היה מחרחר כנגדם..."

ניתן לגשת לידיעה באמצעות הקישור שלהלן:

<https://www.kikar.co.il/281626.html>

הסרטון מיום 21.6.18 **מצ"ב בדיסק המסומן כנספח א'**.

[י"ט] העתק הידיעה מאתר כיכר השבת מיום 21.6.18 **מצ"ב ומסומן כנספח י"ט**.

31. ביום 24.7.18 פנתה היחידה הממשלתית לתיאום המאבק בגזענות למשיב 1, בבקשה להתעדכן בסטטוס הטיפול בפניות העותרת.

עוד באותו יום, השיב המשיב 1 לפניית היחידה הממשלתית לתיאום המאבק בגזענות, כי "הנושא נמצא בטיפול ובבחינה אל מול הפרקליטות".
 [כ'] העתק תכתובת הדוא"ל בין היחידה הממשלתית לתיאום המאבק בגזענות לבין המשיב 1 מיום 24.7.18 **מצ"ב ומסומן כנספח ב'**.

32. בימים 28.10.18, 20.1.19 ו-25.3.19 נשלחו מטעם העותרת תזכורות לממונה על המשמעת אצל המשיב 1 בעניינו של המשיב 5, במסגרתן הלינה העותרת על טיפול המשיב 1 בתלונותיה נגד המשיב 5 (וכן נגד רבנים נוספים), המאופיין בסחבת ובגרירת רגליים ולוקה בחוסר סבירות קיצוני, וביקשה לקבל מהמשיב 1 מענה מהותי לפנייתיה. **כל התזכורות האמורות לא נענו על ידי המשיב 1.**

[כ"א] [כ"ב] [כ"ג] העתקי פניות העותרת לממונה על המשמעת אצל המשיב 1 מימים 28.10.18, 20.1.19 ו-25.3.19 מצ"ב ומסומנים **כנספחים כ"א, כ"ב, כ"ג**.

33. ביום 25.3.19 במסגרת שיעורו השבועי של המשיב 5, הוא התבטא בחריפות כנגד ראשי ישיבות שקוראים לתלמידיהם יוצאי עדות המזרח להצביע עבור יהדות התורה. כך נאמר בין היתר:

החל מדקה 47: 53 -

"עכשיו רבותי אני רוצה לומר כמה דברים שוב, בנושא של הבחירות שמתקרבות. תראו רבותי. יש ברוך השם יש את תנועת ש"ס, שאתם יודעים שתנועת ש"ס ברוך השם הקימה מפעלים אדירים של תורה. מפעלים אדירים. תמכה בישיבות. הרב שך, הרב שך אמר שמה שהרב דרעי עשה בארבע שנים יהדות התורה לא עשו בארבעים שנה. ככה הרב שך אמר. עכשיו ברוך השם גם בשנים האחרונות היו שנים של עשייה גדולה מאוד. ברוך השם. כולם. עכשיו הדבר הטוב שהיה שמאוד היה יפה בשנים האחרונות, שעבדו ביחד. ברוך השם. אנחנו האמונה שלנו, התורה, היראת שמיים שלנו, ההשקפה התורנית שלנו, ברוך השם אין לנו שום הבדלים, ואז ממילא בכל הנושאים עבדו יד ביד בעניין כל העניינים שקשורים ליהדות לשבת לכשרות לכל הדברים לגיורים, כל הדברים עבדו יד ביד. **והנה עכשיו אני שומע שיש ראשי ישיבות אשכנזים שאומרים לבחורים שלהם הכרת הטוב – אתם גדלתם אצל האשכנזים, אתם צריכים להצביע ג'. עכשיו אני רוצה לומר, אני רוצה לומר לאותם בחורים קודם כל שלא יחששו לזה בכלל בכלל, שיעבדו למען ש"ס ויצביעו למען ש"ס.**"

מדקה 36: 51 -

"עכשיו כשאנחנו מתקרבים לבחירות, **למה למה למה לקחת לנו את הקולות שלנו?** למה אנחנו הלכנו לשכנע את האשכנזים שיצביעו ג'? אני חושב שכל אשכנזי שיצביע ג' בוודאי תבוא עליו הברכה, למה לא. אבל אני לא הולך להשפיע בנושא הזה. אז למה שיבואו להשפיע למה שאנחנו נגיע למצב של ונהי בעינינו כחגבים? למה רגשי נחיתות? למה? יש לנו את שלנו. מי דואג לספרדים? מי דואג היום לכל הנושא של הקיפוח? מי דאג להקים עולם ענק של תלמודי

תורה, של בתי ספר בית יעקב, ישיבות, ממי נעזרו כולם? מאצלנו ברוך השם. הרי אין ספק שאם הכוח שלנו לא היה כל כך חזק, לא היה אפשר לעשות את כל הדברים. הכול בא בגלל שיש לנו כוח גדול ברוך השם ביחד אנחנו רוצים לעבוד ביחד אבל לא יעלה על הדעת שפתאום מגיע הבחירות, לא, הכרת הטוב. מה זה הכרת הטוב? מה עם הכרת הטוב לרבותינו לאבותינו לאלו שגידלו אותנו דורי דורות ששמרו עלינו שנשמור את מסורת אבותינו? שנלך בדרך תורה ויראת שמיים? אז אם אנחנו דואגים לעצמנו במנהגים שלנו, אנחנו שומרים על מנהגי אבותינו גם בנושא של הבחירות, מנהג אבותינו בידנו. אבי מורי ייסד את התנועה הזו, וזה היה בנפשו הדבר, שצריכים להצביע ש"ס, ולכן אני אומר גם פה עוד פעם אני חוזר ואומר, כל הספרדים, אם ראשי הישיבות שלהם אומרים להם להצביע ג', שלא יישמעו להם, אין פה עניין, לא של הכרת הטוב, אין פה שום חשש. יש פה את מנהג אבותינו בידינו. הרי אנחנו רצינו לעשות איתם אחדות. בזמנו שקמה ש"ס, אני ישבתי ודיברתי אבל כמובן שפורש זה הרבה יותר מכל הספרדים. אז הם אמרו שהוא צריך להיות קודם. וויז'ניץ, זה פי כמה מכל הספרדים הם צריכים להיות קודם, אז הם אמרו שהספרדים, הם יקבלו מקום חמישי. ככה הם דיברו. ועכשיו תסתכלו ברשימה שלהם, בל יראה ובל ימצא, אין ספרדים. הספרדי הראשון שיש שם ברשימה זה מספר 10, והם לא יקבלו 10 הרי. אז מה? אז למה אנחנו יש לנו את הספרדים שלנו שהם צעירים הם מוכשרים הם מצויינים, הם עבדו במסירות כל השנים האלה, ממש עבדו במסירות. אז אני לא חלילה אין לי שום דבר אני אוהב אותם, אני מכבד אותם, ובעזרת השם אני גם מברך אותם שיצליחו, אבל איש על מחנהו ואיש על דגלו כל אחד והדגל שלו, הם ילכו עם הדגל שלהם ואנחנו עם הדגל שלנו, ובעזרת השם נלך ביחד מחיל אל חיל כדי להגן על התורה הקדושה ועל צביון היהודי שיש כאן בארץ הקודש, ובעזרת השם בכל אשר נפנה כולנו ביחד, נשכיל ונצליח להגדיל תורה ולהאדירה, אמן כן יהיה רצון."

להלן קישור לשיעור :

<https://www.youtube.com/watch?v=ihjhVNFNB74>

הסרטון מיום 25.3.19 מצ"ב בדיסק המסומן כנספח א'.

להלן קישור לידיעה שפורסמה בנושא : <https://www.bhol.co.il/news/986444>

[כ"ד] העתק הידיעה מאתר "בחדרי חרדים" מיום 26.3.19 מצ"ב ומסומן כנספח כ"ד.

34. ביום 3.4.19 פנתה העותרת אל הממונה על המשמעת אצל המשיב 1, ביחס להשתתפות המשיב 5 בסרטון תעמולת בחירות מטעם מפלגת ש"ס לקראת הבחירות לכנסת ה-21 ששודר בטלוויזיה. בתשדיר מספר המשיב 5 שבנו פגש בחור שאמר לו שהוא רוצה להצביע לנתניהו, ובנו של המשיב 5 סיפר לו על דבריו של סבו, הרב עובדיה יוסף, שאמר שאם מצביעים לש"ס, זה כאילו אתה בנית בית כנסת ומקווה ותלך גן עדן, דהיינו אם הצבעת ש"ס - עשית את המצוות, ואז אותו בחור אמר שהוא טעה ושהוא יצביע לש"ס.

35. בפנייתה ציינה העותרת כי תמיכת המשיב 5 במפלגת ש"ס עומדת בניגוד להוראות סעיף 1 לחוק הסיוג, האוסר על רבנים עובדי מדינה להשתתף בתעמולה פומבית לבחירות לכנסת. על כן, ביקשה העותרת כי המשיב 5 יועמד לדין משמעתי גם בגין הפרת הוראות חוק הסיוג. סרטון תשדיר הבחירות של מפלגת ש"ס **מצורף בדיסק המסומן כנספח א'**. [כ"ה] העתק פניית העותרת לממונה על המשמעת אצל המשיב 1 מיום 3.4.19 **מצ"ב ומסומן כנספח כ"ה**.

36. המשיב 1 כלל לא הגיב לפנייה זו. בהעדר כל התייחסות להתבטאויות מפלגתיות מפורשות, המשיך המשיב 5 להזדהות בפומבי עם מפלגת ש"ס במערכות הבחירות שהתקיימו בשנת 2019.

37. ביום 3.4.19 נשא המשיב 5 נאום בכנס הרבנים בתמיכה במפלגת ש"ס ונשא את הדברים הבאים בפני כ-3,000 תומכי המפלגה:

החל מדקה 1:50 -

"מורי ורבותי, הכנס הזה הוא כנס יסוד של רבני ישראל. הרוב הגדול של הקהל שנמצאים כאן מדובר כאן במנהיגים של עם ישראל כל אחד ואחד מנהיג קהילה, מרביץ תורה, וברוך השם הגיע הזמן שרבני ישראל שלנו של עדות המזרח יתלכדו כולם ביחד כאיש אחד ולב אחד תחת הנהגת מועצת חכמי התורה, כדי לתת כיוון, כדי לתת דרך לכלל ישראל. רבותיי, **אנחנו קראנו לא מזמן "זכור את אשר עשה לך עמלק"**. שמעתי פעם מאבי מורי זכר צדיק וקדוש לברכה, אנחנו מצווים מצד אחד לזכור את מה שעשה עמלק, כמו שאומרת התורה, והיה להניח השם ה' לך, תמחה את זכר עמלק. אבל יש גם כאן עניין מוסרי. הקדוש ברוך הוא שולח לנו מסר של מוסר, נכון תזכרו מה שעשה עמלק, אבל **תזכרו למה בא עמלק**. אשר קרעך בדרך. הייתה קרירות

בעם ישראל. הייתה אדישות. הייתה שאננות. קרירות מהתורה מהרבצת התורה, מהמצוות, ויענו בלפידים. רפו ידיהם, רפיון, מה קרה אחריכן? ויבוא עמלק. רבותיי. אני חלילה חלילה לא משווה שום יהודי לעמלק, שום יהודי הוא לא עמלק, אנחנו חלילה לא רוצים לפגוע בשום יהודי, וודאי שלא פיזית, חלילה חלילה אבל רבותיי, **זכור את אשר עשה לך לפיד**. רבותיי כמה כואב הלב להיזכר לפני שש שנים. לפני שש שנים ויענו בלפידים היה אצלנו רפיון ידיים, ואז ויבוא לפיד, מה הוא עשה לפיד? חוץ מחוק הגיוס הידוע לשמצה, ביטול קצבאות הילדים! **לפיד הוא איש אכזר!** רבותיי לפיד גזר גזרות נוראות על ילדי ישראל! הוא לא רצה שהחרדים יביאו הרבה ילדים לעולם, יש יותר מדי חרדים, אז הוא גזר לקצץ את קצבאות הילדים. חס ושלוים רבותיי, שוב אני חוזר – לא לפגוע בשום יהודי. שום יהודי הוא לא עמלק... שמרנו על רשת החינוך שלא תיפול, שמרנו על רשת החינוך ואז **כשנגמר הכסף, ברוך השם בא נתניהו ביקש מאיתנו שנלך איתו, שנתחייב שנלך איתו, והוא יקדים את הבחירות. והתחייבנו שנלך איתו! לא כמו שמספרים סיפורים שהתחייבנו דברים אחרים. התחייבנו ללכת איתו וגם הפעם התחייבנו ללכת איתו! אנחנו רק מקווים שגם הוא יילך איתנו. רבותיי. כל מה שקרה לנו עם לפיד, בואו נשב ונחשוב – אשר קרעך בדרך, ויענו בלפידים, היה אצלנו רפיון. הגיע הזמן רבותיי שנתעורר. הסכנה של לפיד היום היא גדולה... גדולה הרבה יותר. הפעם מדברים כבר חלילה חלילה שהוא יהיה מפלגת שלטון! כולנו צריכים כאיש אחד בלב אחד בהתלהבות עם הרבה רגש עם הרבה מחשבה, לשם שמיים, לכבודו של השם יתברך."**

המשיב 5 אף התייחס לעתירה שהוגשה נגד מפלגת ש"ס, בה נטען כי המפלגה הציעה שוחד בחירות כשהבטיחה שכל מי שיצביע למפלגה יקבל אות בספר תורה:

"תנועת ש"ס עשתה מבצע. כל מי שמביא עוד אחד, מקבל אות בספר תורה. אות בספר תורה. והנה אנחנו שומעים עכשיו שעותרים כנגדנו, שזה שוחד בחירות, שוחד בחירות. כמה אותיות יש בספר תורה? כמניין 60 ריבו עם ישראל. כמה עולה ספר תורה? 100,000 שקל, ספר יפה מהודר, 100,000 שקל אפשר להשיג ברוך השם היום ספר גדול ומהודר. נו אז **כמה עולה אות אחת?** אני חושב זה יוצא בסביבות 15 אגורות, משהו כזה, 16 אגורות. שוחד בחירות! לפיד מחלק חולצות, מחלק כובעים, הון תועפות! מפלגות מבטיחות לאנשים נטו כחלון נטו כך, מקבלים כסף כסף כסף, שופכים עליהם כסף! הכול מותר. אבל 16 אגורות של ש"ס, זה שוחד בחירות... רבותיי לא יאומן כי יסופר! אנשים שרומסים את התורה, אנשים ששונאים את התורה, אנשים שאם ילמדו אות אחת בבתי ספר שלהם, הם יצחקו הדתה! כפייה דתית! האנשים האלו פתאום מדברים על ערך התורה כשמדובר בנו, **הכול אסור! ככה זה אצלם! להם מותר! לנו אסור**. לא יאומן כי יסופר! אבל רבותיי זה לא יעזור להם, זה לא יעזור להם. אנחנו כולנו נתעורר עכשיו... רבותיי, בעזרת השם כולנו כאיש אחד בלב אחד, ויתקיים בנו הפסוק שכתוב בסוף במלחמת עמלק, והיה כאשר ירים משה ידו אל הקלפי, וגבר ישראל! אמן כן יהיה רצון."

נאומו המלא והסוער של חבר מועצת חכמי התורה הגאון רבי דוד יוסף שליט"א בכנס הרבנים של ש"ס בבנייני האומה

... שמירה שיתוף 0 2

110 צפיות • 3 באפר' 2019

נאומו המלא והסוער של חבר מועצת חכמי התורה הגאון רבי דוד יוסף שליט"א בכנס הרבנים של ש"ס בבנייני האומה

... שמירה שיתוף 0 2

110 צפיות • 3 באפר' 2019

להלן קישורית לסרטון:

<https://www.youtube.com/watch?v=nTWwizY3HyA>

נאום המשיב 5 בכנס הרבנים של ש"ס מיום 3.4.19 מצורף בדיסק המסומן כנספח א'.

38. ביום 9.4.19 נערכו בחירות לכנסת ה-21. ביום זה השתתף המשיב 5 בתפילת שחרית יחד עם יו"ר תנועת ש"ס וכן עשרות פעילי מפלגה על קברו של הרב עובדיה יוסף. בסרטון שמופיע בעמוד הפייסבוק של מפלגת ש"ס קורא המשיב 5 בריש גלי להצביע למפלגת ש"ס:

"אני עומד כאן בסמיכות מקום לקברו של אבי מורי, עטרת ראשי, עטרת תפארת ישראל, עטוף בטלית שבה אבי מורי התעטף במשך שנים רבות, אני מעוטר בתפילין שאותם הניח אבי מורי במשך שנים רבות, כמה הוא הקפיד להחזיר עטרה ליושנה, כמה היה אכפת לו מהתורה ומהיהדות, ואני מרגיש שהוא ניצב כאן אתנו, והוא מתחנן אל כל אחד ואחד מישראל הוא מתחנן אנא תצילו את מפעל חיי! תצילו את רשת החינוך התורנית, תצילו 50,000 ילדי ישראל שיוכלו להמשיך וללמוד תורה על טהרת הקודש, תצילו את התורה הקדושה! תצילו את עולם התורה! **שכל אחד ילך וימלא את חובתו הקדושה להצביע ש"ס! רק ש"ס!** ש"ס הייתה התנועה של אבא. **יהודי ספרדי שלא מצביע ש"ס למעשה חלילה חלילה הוא פוגע בכבודו של אבא, כבודו של אבא זה להצביע אך ורק ש"ס.** יש איסור חמור להצביע לתנועה לא דתית. זו היתה תמיד דעתו של אבי מורי זו היתה דעתו, הוא פסק הלכה, לא להצביע בשום פנים ואופן למפלגה של אנשים שאינם שומרים תורה ומצוות. **כל מי שדואג על כבודו יצביע אך ורק ש"ס.** ובשם ה' נעשה ונצליח."

...

רק ש"ס · עקבי
9 באפריל 2019 · 9

*מעמד מרטיט הבוקר בקברו של מרן! *הגאון רבי דוד יוסף, בנו של מרן בתפילה על ציון אביו שיפעל בשמים להצלת מפעלו...

תגובה אחת · 61

שתפי

תגובה

לייק

רק שס • עקבי

9 באפריל 2019 •

*מעמד מרטיט הבוקר בקברו של מרן! *הגאון רבי דוד יוסף, בנו של מרן בתפילה על ציון אביו שיפעל בשמים להצלת מפעלו...*

0:59 / 2:02

תגובה אחת • 61

שתפי תגובה לייק

רק שס • עקבי

9 באפריל 2019 •

*מעמד מרטיט הבוקר בקברו של מרן! *הגאון רבי דוד יוסף, בנו של מרן בתפילה על ציון אביו שיפעל בשמים להצלת מפעלו...*

1:02 / 2:02

תגובה אחת • 61

שתפי תגובה לייק

רק שס - עקבי
9 באפריל 2019

*מעמד מרטיט הבוקר בקברו של מרן! * הגאון רבי דוד יוסף, בנו של מרן בתפילה על ציון אביו שיפעל בשמים להצלת מפעלו...

כבודו של אבא זה להצניע אך ורק ש"ס

1:15 / 2:02

תגובה אחת · 61 🙏❤️👍

שתפי תגובה לייק

להלן קישורית לסרטון:

<https://www.facebook.com/watch/?v=424667178092717>

סרטון המשיב 5 מתפילת השחרית מיום 9.4.19 מצורף בדיסק המסומן **כנספח א'**.

39. ביום 10.6.19 פנתה העותרת פעם נוספת אל הממונה על המשמעת אצל המשיב 1 בעניינו של המשיב 5. בפנייתה, ציינה העותרת כי התנהלות המשיב 1 לוקה בסחבת, בגרירת רגליים ובהתעלמות מפניותיה, מנוגדת להוראות הדין, חורגת מהתנהלות סבירה ואינה עולה בקנה אחד עם חובת הנאמנות החלה עליו.

בנוסף, הזכירה העותרת כי במכתבו מיום 24.1.18 עמד המשיב 2 על הצורך להתייחס בחומרה להתבטאויות גזעניות או מפלות מצד מי שמועסקים בשירות המדינה, וציינה כי התנהלות המשיב 1 אינה עולה בקנה אחד עם הנחיה זו.

על כן, ביקשה העותרת כי המשיב 1 יודיע בהקדם האפשרי מהי החלטתו בעניין העמדת המשיב 5 לדין משמעתי, והבהירה כי בהיעדר מענה לפניותיה לא תיוותר בידיה ברירה זולת פנייה לערכאות.

[כ"ו] העתק פנייתה של העותרת לממונה על המשמעת אצל המשיב 1 מיום 10.6.19 **מצ"ב ומסומן כנספח כ"ו**.

40. ביום 17.9.19 נכללו דבריו של המשיב 5 במסגרת סרטון תעמולה של מפלגת ש"ס. בסרטון שהופיע בעמוד הפייסבוק של ח"כ אריה דרעי, כולל דברים של המשיב 5 שנאמרו על קברו של אביו, הרב עובדיה יוסף ז"ל, בדבר הצורך להמשיך את מפעל חייו.

אריה מכלוף דרעי Arye
 ✓ Machlouf Dery

🌐 · 17 בספטמבר 2019

רבי דוד יוסף

”אבא! כל חי”ך נלחמת למען התורה! אבא! תלך ותתחנן
 לפני כיסא הכבוד עלינו!”

בנו של מרן הגאון רבי דוד יוסף שליט”א, חבר מועצת
 חכמי התורה, זועק בבכי על קברו של אביו, מרן רבנו
 עובדיה יוסף זי”ע על הסכנה הגדולה ועל החובה לקיים
 את צוואתו ולהצביע ש”ס! צפו בוידאו המצמרר!

הציגי פחות

75 תגובות

739 🤔❤️👍

בסוף הסרטון הופיעה התמונה הבאה :

להלן קישורית לסרטון:

<https://www.facebook.com/DeryArye/videos/2651053214925128>

סרטון תעמולה של מפלגת ש"ס בה השתתף המשיב 5 ביום 17.9.19 מצורף בדיסק המסומן **כנספח א'.**

41. לאחר שהמשיב 1 חדל להשיב לפניית העותרת מאז ינואר 2018, פנתה העותרת ביום 23.12.19 אל המשיב 2. בפנייתה, פירטה העותרת בפני המשיב 2 את התבטאויותיו של המשיב 5 לגביהן התלוננה למשיב 1 וכן את פניותיה אל המשיב 1 בעקבותיהן, תוך שהבהירה כי מדובר בהתבטאויות הנוגדות את הדין המשמעתי החל על המשיב 5. בנוסף, ציינה העותרת כי היעדר מענה מצד המשיב 1 תקופת זמן כה ארוכה, לצד המלצתו על נקיטה בהליך "רד" נגד המשיב 5 (הליך פנים משרדי, שכלל לא ידוע אם התבצע שכן המשיב 1 לא טרח להשיב בעניין), וכן סירוב להפעיל את הוראות החוק נוכח התבטאויות המסיתות הנמשכות והולכות של המשיב 5, עולים כדי חוסר סבירות קיצוני וכן כדי חריגה מגבולות הזמן הסביר וממתחם המהירות הראויה בה על הרשות לפעול. בנוסף, ציינה העותרת כי התנהלות המשיב 1 אף סותרת את הנחיות המשיב 2 עצמו מיום 24.1.18, בעניין הצורך להתייחס בחומרה להתבטאויות גזעניות או מפלות מצד מי שעוסקים בשירות המדינה. לבסוף, ביקשה העותרת מהמשיב 2 כי יפעל בהתאם לסמכותו הקבועה בסעיף 32 לחוק שירות המדינה (משמעת) ויגיש קובלנה כנגד המשיב 5, בטרם ייאלץ לפנות לערכאות משפטיות לקבלת סעד.

[כ"ז] העתק פניית העותרת למשיב 2 מיום 23.12.19 מצ"ב ומסומן **כנספח כ"ז.**

42. ביום 6.1.20 פנתה העותרת אף למשיבים 3-4 ופירטה את התבטאויותיו של המשיב 5 מהשנים האחרונות ואת פניותיה למשיב 1 בגינן. בפנייתה, הבהירה העותרת כי התבטאויות אלה אינן יאות לנושא משרה ציבורית ונוגדות את הדין המשמעתי החל עליו, וכן את הוראות

חוק הסיווג. העותרת אף ציינה כי התמהמהותו של המשיב 1 באכיפת הדין המשמעתני נגד המשיב 5, לא רק שיש בה מסר נרפה מצד רשויות אכיפת הדין במדינת ישראל, אלא שיש בה משום מתן גושפנקא למשיב 5 להמשיך ולהתבטא באין מפריע, באופן שאינו הולם את שירות המדינה ולפיכך המפר את הוראות החוק. בשל כך, ביקשה העותרת כי המשיבים 3-4 יפעלו בהתאם לסמכותם הקבועה בסעיף 32 לחוק שירות המדינה (משמעת) ויגישו כנגד המשיב 5 קובלנה.

[כ"ח] העתק פניית העותרת למשיבים 3-4 מיום 6.1.20 **מצ"ב ומסומן כנספח כ"ח**.

43. המשיבים 2-4 לא השיבו כלל לפניות שהופנו אליהם. כמו כן, לא התקבל כל מענה נוסף מהמשיב 1.

44. ביום 7.3.20, במהלך שיעורו השבועי אשר עסק בהלכות פורים, מתח המשיב 5 ביקורת חריפה על נשות הכותל, התנועה הרפורמית ועל שופטי ישראל (החל מדקה 10:3):

"הדור שלנו קצת קרה אצלו איזה משהו איזה שריטה בדיסק של המוח של האנשים. והתחילו לדבר כל הזמן על שוויון, שוויון, שוויון. אין קול כבודה בת מלך פנימה... אני אומר לכם רבותיי, לפי כל ההתנהגות שהם מתנהגים החילונים, לא ירחק היום שלהתפלל בבית הכנסת גברים לבד והנשים בעזרת נשים, זה יהיה עבירה על החוק. הם יגידו שזה הדרת נשים. הם מסוגלים לכל. **אם זה היה תלוי בכמה אנשים בפרקליטות שמה, זה כבר היו עושים את זה היום.** בינתיים הם עוד לא העיזו. אבל זה פשוט נורא ואיום. זה לא יאומן, שהם רואים בפריצות, בפריצות, הם אומרים זה הכבוד של האישה הפריצות, לא להיפך. יש שמעתי שיש בתי כנסיות מודרניים שאומרים הרב עובדיה פסק שאישה מוציאה את האיש ידי חובת מקרא מגילה, אז הם מכניסים את האישה לבית הכנסת והאישה קוראת להם את המגילה... אני אומר לכם **אין ספק שהם עושים את זה רק כדי להתריס. זה לא לשם שמיים. זה בדיוק כמו נשות הכותל. נשות הכותל שעוברות על איסורי תורה, שלא מאמינות בקבלת חז"ל. הן לא מאמינות בקבלת חז"ל. חז"ל קבעו שאישה לא מצטרפת למניין, אבל זה לא מוצא חן בעיניהם אז הם עושים מניין של נשים, ואומרים קדיש, ועושים קדושה וכל השטויות האלה הם עושים. מה זה, הם הולכים נגד חז"ל. מצד שני **המטומטמות האלו מניחות תפילין**... מצד אחד הם לא מאמינות בקבלת חז"ל, שאשה פטורה מתפילין ושאשה לא מצטרפת למניין. אין דבר כזה מניין של נשים. אין דבר כזה לפי חז"ל. אז הן **בועטות ברגל גסה** בדברי חז"ל, כן? אז הן אפיקורסיות. ממש אפיקורסיות. **ואז הן באות לכותל בפריצות כזאת, לזעוק, לבוא ולצעוק ולשיר בקול רם. זו פריצות! זה ההיפך מצניעות. ממש כך. נשות הכותל זה פריצות! ממש כך.** ואז הם אחר כך באים בטענות, למה אנחנו כועסים. זכותם המלאה- שוויון. אני רוצה להגיד לכם רבותיי, לכאורה, במה הם מאמינים? איש איש באמונתו..."**

בהמשך דבריו מספר המשיב 5 על אנשים שמאמינים בריפוי מחלות דרך אנרגיה ואומר:

"אז תארו לכם שמישהו יקום ויגיש בג"ץ - אני רוצה להקים מרפאה לטפל באנרגיות. מה הבג"ץ יגידו לו? לך הביתה, מה אתה מבלבל את המח? הוא יבוא ויגיד - ריבוננו של עולם, אתה מאמין ברפואה קונבנציונאלית רגילה, אני מאמין בזה! איש איש באמונתו! אז מה בג"ץ יגידו לו... הם יגידו לו לך הביתה. **למה לרפורמים לא יגידו את זה? בגלל שהם המציאו דת חדשה?** אנחנו ותיקים, אנחנו יש לנו מסורת מאז משה רבנו ועד היום הזה - מה זה תפילין, מה זה מניין, מה זה כל הדברים, יש לנו תורה. הם באו והמציאו דברים חדשים. פתאום הם יוצרים דברים חדשים. פה יש טענה - איש איש באמונתו, מגיע להם חלק מהכותל. איזה מן דבר זה? מה זה מראה? **שהשופטים מערבים את ההשקפה שלהם. יש להם השקפה חילונית, הם לא מאמינים בתורה, יש להם השקפה חילונית והם פוסקים לפי ההשקפה שלהם, לא לפי ספר החוקים.** ספר החוקים גם, אבל לכל הפחות תגיד יש חוק. אבל פה אין חוק, פה השקפה. כי אם תדבר איתי על השקפה - גם לי יש השקפה, נגיד שלהעביר אנרגיות זה מרפא חולים... אתם יודעים כמה אלפים ורבות מאמינים בזה? פי עשר ממה שיש רפורמים, יש אנשים שמאמינים במחטים סיניות ובאנרגיות ובכל השטויות האלה. אז נו, אז איש איש באמונתו... עכשיו אם בית המשפט יגיד לו לך הביתה למי שרוצה תרופה כזאת, מה אנחנו נגיד? צודקים! ודאי שהם צודקים! **אבל למה לגבי הרפורמים אתם לא אומרים להם לכו הביתה? זה פשוט איום ונורא...**"

בהמשך דבריו (דקה 50:10), סיפר המשיב 5 סיפור על איש רפורמי שנסע ברכבת, שנודע לו שהגאון רבי יצחק אלחנן נמצא באותה רכבת. האיש הרפורמי, שידע שרבי יצחק אלחנן מקל גדול בהלכה, הסיק מכך שהוא רפורמי כמוהו. הוא הלך לראות אותו והופתע להיווכח שמדובר ברב אורתודוקסי. המשיב 5 המשיך וסיפר שאותו רפורמי אמר:

"אני מאוד מאוכזב לראות אותך". אמר - 'למה אתה מאוכזב?' אמר לו 'אני חשבתי, שמעתי שאתה מקל גדול, חשבתי שאתה מודרני, שייך לדור החדש. אבל עכשיו אני רואה שאתה שייך לדור הישן, איך שאתה מתלבש, איך שאתה נראה, אתה שייך לדור הישן'. אז הרב צחק ואמר לו - 'אני שייך לדור החדש. אתה שייך לדור הישן. אתה יודע, כתוב מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו. אז אתה, הדור הישן של עובדי עבודה זרה היו אבותינו. אני שייך לדור החדש של תורה ומצוות.'"

המשיב 5 המשיך ואמר:

"אנחנו אצלנו אין התחדשות. יש היום כל כך דברים משונים, שלפני שלושים שנה אם היית אומר שזה יקרה... כל הסיפור הזה של הדרת נשים ושל החתונות המשונות שהם עושים. אני לא רוצה להזכיר אפילו מה הם עושים. כל הדברים האלו, לפני שלושים שנה מישהו היה מעלה את זה על דעתו? היו מסתכלים עליו כעל משוגע. יכול להיות דבר כזה? והיום הם טוענים שמי שלא מסכים איתם הוא המשוגע. ככה הם אומרים. אז הם הולכים ומשתנים, הולכים ומשתנים. יהיו בסוף כמו דור המבול. דור המבול שהקדוש ברוך הוא חרץ את דינם בגלל הדברים האלו. זה דבר איום ונורא. ואנחנו צריכים

להיזהר שלא ניתפס בדברים האלו. אנחנו נעמוד על העקרונות של היהדות
פרט פרט, כמו שצריך."

השיעור השבועי מיום 7.3.20 מצ"ב בדיסק המסומן **כנספח א'**.

ניתן לצפות ולהאזין לדבריו של המשיב 5 בקישור שלהלן:

<https://www.youtube.com/watch?v=zQBADjp005w>

45. להשלמת התמונה יצויין כי לאחרונה דווח כי הוקם גוף כשרות חדש לציבור הספרדי, בראשו
עומד המשיב 5. מצב שבו רב שכונה עומד בראש גוף כשרות פרטי – אשר מתחרה במערך
הכשרות של הרבנות, עליו מופקדת המועצה הדתית שמעסיקה את המשיב 5 – הינו מצב
בלתי ראוי של ניגוד עניינים. ראו ידיעה בעניין:

<https://www.srugim.co.il/444855-%D7%93%D7%A8%D7%9E%D7%94-%D7%91%D7%A2%D7%95%D7%9C%D7%9D-%D7%94%D7%9B%D7%A9%D7%A8%D7%95%D7%AA-%D7%94%D7%A8%D7%91-%D7%93%D7%95%D7%93-%D7%99%D7%95%D7%A1%D7%A3-%D7%94%D7%A7%D7%99%D7%9D-%D7%91%D7%93>

[כ"ט] ידיעה באתר סרוגים מיום 5.5.20 מצ"ב ומסומן **כנספח כ"ט**.

46. מהאמור עולה כי המשיב 5 השמיע בשנים האחרונות התבטאויות חמורות רבות - הן
התבטאויות הקוראות במפורש, ללא כחל ושרק, להצביע למפלגת ש"ס, הן התבטאויות שיש
בהן ביזוי וזלזול חמור בתנועה הרפורמית ובנשות הכותל, והן התבטאויות שיש בהן ביקורת
חריפה על בית המשפט העליון. כל התבטאות שכזו מצדיקה העמדה לדין משמעת, ודאי
וודאי שהצטברותן יחד מחייבת נקיטת צעד זה.

47. למרות שלל ההתבטאויות החמורות שהוזכרו לעיל, ולמרות פניות רבות של העותרת למשיב
1 בעניינו של המשיב 5, הצעד היחיד עליו הודע לעותרת הוא המלצה להעמיד את המשיב 5
להליך פנים משרדי וזאת בשל 3 התבטאויות בלבד שנאמרו בשנת 2016, כאשר לא ברור כלל
אם הליך זה אכן ננקט שכן מזה שנתיים וחצי שהמשיב 1 כלל לא טורח להשיב לפניות
העותרת. מכל מקום, כעולה מהחלק העובדתי לעיל, מאז הוחלט על המלצה זו, המשיך
המשיב 5 להשמיע התבטאויות בלתי ראויות רבות נוספות, והעותרת פנתה פעמים רבות
למשיב 1, וכן פנתה ליתר המשיבים, אך פניות אלה נותרו ללא כל מענה. יודגש כי מלבד
התשובה ממאי 2017 לגבי המלצה לנקוט הליך פנים משרדי כנגד המשיב 5 ותשובה לאקונית
נוספת מינואר 2018, **המשיבים לא טרחו כלל להשיב על שלל הפניות שהפנתה אליהם
העותרת בשנים האחרונות.**

48. יוצא אפוא שלמרות פניות רבות של העותרת, המשיבים 1-4 סירבו להפעיל את סמכויותיהם
הקבועות בחוק וסירבו להגיש קובלנה כנגד המשיב 5. בהעדר כל מענה של המשיבים, המשיך
המשיב 5 להשמיע התבטאויות חמורות ובלתי ראויות.

49. התנהלות זו של המשיבים 1-4 מעבירה מסר חמור לפיו התבטאויותיו ומסריו של המשיב 5 מקובלים ולגיטימיים במסגרת השירות הציבורי. נוכח מחדלם של המשיבים 1-4, לא נותרה ברירה בידי העותרות אלא לפנות לבית משפט נכבד זה.

הטיעון המשפטי

50. להלן נסקור את המסגרת הנורמטיבית המסדירה את הדין המשמעתי החל על עובדי מועצות דתיות (ובכללן רבני שכונות), ולאחר מכן נפרט את תכלית אמצעי המשמעת ואת עבירות המשמעת הקבועות בחוק.

51. לאחר מכן, נעמוד על כך ששורת התבטאויותיו ומעשיו של המשיב 5 מהוות עבירת משמעת המצדיקה פתיחה בהליך משמעתי נגדו, הן בשל הפרת חוק שירות המדינה (משמעת) והן בשל הפרת הוראות חוק הסיוג – הליך משמעתי שהמשיבים 1-4 סירבו לנקוט בו.

52. לבסוף, נעמוד על הצורך בהתערבותו של בית המשפט הנכבד בשל מחדלם של המשיבים 1-4 לנקוט בהליך משמעתי כנגד המשיב 5.

שיפוט משמעתי של עובדי המועצות הדתיות

53. סעיף 13(ג) לחוק שירותי הדת היהודיים הסמיך את הממשלה להורות כי הוראות חוק שירות המדינה (משמעת) והתקנות על פיו יחולו על עובדי המועצות הדתיות. במשך שנים ארוכות, לא החילה הממשלה את הוראות החוק על עובדי המועצות הדתיות, ורק בעקבות עתירות לבג"ץ (בג"ץ 5436/07, בג"ץ 2959/08) נתקבלה ביום 23.9.12 החלטת ממשלה מספר 5128 אשר החילה את הוראות חוק שירות המדינה משמעת על עובדי המועצות הדתיות וזאת בשינויים מסוימים שפורטו בהחלטה. כך, למשל, הוחלט כי סמכויות מסוימות אשר נתונות בחוק למנהל הכללי של המשרד יועברו או יינתנו גם לראש המועצה הדתית או לממונה, וכן הוחלט כי בכל מקום בחוק בו מדובר בעובד מדינה, הדבר יחול אף על עובד מועצה דתית.

54. בין יתר השינויים נקבע כי מכח סעיף 32 לחוק שירות המדינה (משמעת) יכולים המשיבים 1-4 להגיש לתובע קובלנה על עבירת משמעת שעבר עובד המועצה הדתית, הן ביוזמתם והן על פי תלונה שהוגשה להם. התובע, על פי סעיף 14 לחוק שירות המדינה (משמעת) הוא פרקליט המדינה או מי שהוסמך לכך על ידי או על ידי נציב שירות המדינה.

[ל'] העתק החלטת הממשלה 5128 מיום 23.9.12 **מצ"ב ומסומן כנספח ל'**.

55. המשיב 5 – כמו כל יתר רבני השכונות – הינו עובד המועצה הדתית ולפיכך החלטת הממשלה החילה את חוק שירות המדינה (משמעת) עליו.

56. חוק שירות המדינה (משמעת) מתווה שלושה מסלולים אפשריים לטיפול בעבירת משמעת, כאשר למעשה רק שניים מהם קיימים בפועל:

• העברת העניין להמשך טיפול משרדי –

מסלול זה מוסדר בסעיף 31 לחוק שירות המדינה (משמעת) וכן בסעיף 45.22 לתקשי"ר. לפי מסלול זה, הטיפול בעבירת המשמעת מועבר למשרד הרלוונטי אליו משתייך העובד. המשרד מוגדר בחוק כ"יחידה בשירות המדינה שבראשה עומד שר, לרבות לשכת נשיא המדינה, משרדי הכנסת, הלשכה של מבקר המדינה וועדת

הבחירות המרכזית לכנסת" (ראו סעיף 1 לחוק שירות המדינה משמעת וכן סעיף 1 לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959). אמצעי המשמעת בהם ניתן לנקוט לפי מסלול זה הינם הערה בגין משמעת לקויה, התראה או נזיפה, כאשר מי שמוסמך להעיר הערה בגין משמעת לקויה, על פי הוראות התקשי"ר, הוא הממונה על העובד, ומי שרשאי לנקוט בהתראה או בנזיפה, על פי חוק שירות המדינה (משמעת), הוא שר או מנהל כללי.²

• הגשת קובלנה ותובענה לבית הדין למשמעת –

אמצעי זה מוסדר בסעיפים 32-42 לחוק שירות המדינה (משמעת). לפי מסלול זה, שר, נציב השירות, היועץ המשפטי לממשלה, מנהל כללי וסגנו לענייני מנהל וכן מנהל יחידת סמך³, רשאים להגיש לתובע קובלנה על עבירת משמעת שעבר עובד המדינה, הן ביוזמתם והן על פי תלונה שהוגשה להם. מי שמשמש כתובע הוא פרקליט המדינה, או מי שפרקליט המדינה או נציב השירות הסמיכו לכך. אם ראה התובע שיש בקובלנה ובחומר הראיות שלפניו כדי להעמיד את עובד המדינה לדין משמעת הוא רשאי להגיש תובענה לבית הדין המשמעת. אם מי שהסמיכו להיות תובע הורה לו להגיש לבית הדין המשמעת תובענה – הוא חייב לעשות כן.

אמצעי המשמעת עליהם מוסמך להחליט בית הדין מפורטים בסעיף 34 לחוק שירות המדינה (משמעת) כדלקמן:

- (1) התראה ;
- (2) נזיפה ;
- (3) נזיפה חמורה ;
- (4) הורדה בדרגה או הקפאתה ;
- (5) הפקעת משכורת בסכום שיקבע בית הדין שלא יעלה על החלק הששי ממשכורתו החדשית של העובד, לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים ;
- (6) העברתו – בתיאום עם המנהל הכללי של המשרד או מי שהמנהל הכללי מינה לכך – למשרה אחרת או למקום עבודה אחר במשרדו, בהגבלת זמן או ללא הגבלה ;
- (7) פסילה, לאחר העברה למשרה אחרת או למקום עבודה אחר, למילוי תפקידים מסויימים ;
- (8) פיטורים בתשלום פיצויי פיטורים, כולם או מקצתם, או ללא תשלום פיצויי פיטורים ;
- (9) פסילה, לאחר פיטורים או פרישת העובד משירות המדינה בדרך אחרת, לשירות המדינה לצמיתות או לתקופה שיקבע ;

² בהחלטת הממשלה 5128 נקבע לגבי עובדי מועצות דתיות, כי במקום "שר או מנהל כללי", יראו כאילו נאמר "ראש המועצה הדתית, ממונה על המועצה הדתית בעל סמכות הכרעה, יושב ראש ועדה ממונה על המועצה הדתית או מורשה חתימה זמני שהוסמך על פי תקנה 26 לתקנות שירותי הדת היהודיים (ניהול מועצות) התש"ל-1970" (ראו סעיף 3 להחלטת הממשלה).

³ בהחלטת הממשלה 5128 נקבע לגבי עובדי מועצות דתיות, כי במקום "שר", "מנהל כללי וסגנו לענייני מנהל ומנהל יחידת סמך" יראו כאילו נאמר "מנכ"ל המשרד לשירותי דת, ראש המועצה הדתית, ממונה על המועצה הדתית בעל סמכות הכרעה, יושב ראש ועדה ממונה על המועצה הדתית או מורשה חתימה זמנית" (ראו סעיף 4 להחלטת הממשלה).

(10) בצירוף לאמצעי משמעת אחר – פרסום החלטת בית הדין, כולה או מקצתה, באופן שיקבע בית הדין.

• ועדות משמעת –

אמצעי זה מוסדר בסעיפים 19-30 לחוק שירות המדינה (משמעת). בחוק נקבע כי שר המשפטים ימנה בכל משרד ועדת משמעת ובה שלושה עובדי מדינה, שתפעל לבירור תלונות על עובדי המשרד. הועדה רשאית להטיל על העובד אמצעי משמעת נרחבים יותר מאלה שרשאי משרד להטיל, אך פחותים יותר מאלה שרשאי בית הדין למשמעת להטיל.

ועדות המשמעת היוו אפוא את רובד הביניים לטיפול בעבירות משמעת. ואולם, ועדות המשמעת אינן מופעלות במשרדים מאז שנת 2000, הן בשל המורכבות של השמת עובדי מדינה שאינם מוכשרים לכך בתפקיד בעל סמכויות חקירה ושפיטה, הן בשל בירוקרטיה מרובה, והן בשל השגות וערעורים רבים שגררו החלטות הועדות.

תכלית הדין המשמעתי

57. מטרתו של הדין המשמעתי - להבטיח את תפקודו התקין של השירות הציבורי, את תדמיתו ואת אמון הציבור בו. הסנקציה המשמעטית נועדה למטרה הגנתית או מניעתית, על מנת לקיים פעילות תקינה של המינהל הציבורי, ולהרחיק את אלה אשר אינם ראויים לשירות. זאת, בניגוד לסנקציה פלילית שמטרתה העיקרית הינה עונשית:

"נקודת המוצא היא מעמדו של עובד הציבור כנאמן הציבור... לשם הגשמת נאמנות זו... הוטלו על עובד הציבור מערכות שונות של דינים באשר לאופן הפעלת שיקול דעתו... דינים אלה ואחרים באו להבטיח הפעלה ראויה של הסמכות השלטונית מזה ואמון הציבור בהפעלה ראויה של הסמכות השלטונית מזה. אכן, ביסוד קיומו ופעולתו של השירות הציבורי עומד אמון הציבור בכך שעובדי הציבור פועלים מתוך הגינות, יושר, ענייניות, שוויון וסבירות: "בלא אמון הציבור הרשויות הציבור יעמדו הרשויות ככלי ריק. אמון הציבור הוא המשענת של רשויות הציבור והוא המאפשר להן למלא את תפקידן"... כאשר הציבור מאבד את אמונו ברשויות השלטון, הוא מאבד את אמונו באמנה החברתית המשמשת בסיס לחיים משותפים... דיני המשמעת באו להבטיח את תדמיתו של השירות הציבורי ואת אמון הציבור בו."

בג"ץ 7074/93 סויסא נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מח(2) 749, 774-775 (להלן: עניין סויסא).

וראו גם:

"אמון הציבור ברשויות השלטון הוא מנכסיה החשובים של הרשות השלטונית, ושל המדינה. כאשר הציבור מאבד את אמונו ברשויות השלטון הוא מאבד את אמונו באמנה החברתית המשמשת בסיס לחיים משותפים. יש ליתן משקל נכבד לשיקולים הבאים לקיים, לשמר ולפתח את תחושת הציבור, כי משרתיו אינם אדוניו, וכי הם עושים את מלאכתם למען הציבור, מתוך יושר ונקיון כפיים. אכן, טוהר השירות והשורות עומד בבסיס השירות הציבורי ובבסיס המבנה החברתי שלנו."

בג"ץ 6163/92 אייזנברג נ' שר השיכון, פ"ד מז(2) 229.

58. הסנקציה המשמעתית נועדה להרחיק את אלה אשר אינם ראויים עוד להימנות על שירות המדינה: "הדיון המשמעתי לא נועד להעניש את העבריין כי אם לקבוע, בראש ובראשונה, אם הוא עודנו ראוי לאמון אשר רחשו לו השלטון והציבור לפני שנמתח עליו קו של חשד" (בג"ץ 13/57 צמוקין נ' ביה"ד המשמעתי לעובדי מדינה, פ"ד י"א (2) 856, 861).
59. חובתו של עובד ציבור להקפיד על ההגבלות שהושתו עליו, הינה חובה מוגברת, הן משום שבנושאים רבים השירות הציבורי הינו בעל אופי מונופוליסטי ואין האזרח יכול לבחור היכן יקבל את השירות, והן משום חיוניותם וחשיבותם לכלל הציבור של העניינים המטופלים על ידי השירות הציבורי.
60. כדי להבטיח את מטרותיו של הדין המשמעתי, נקבעו עבירות המשמעת הפרטיקולריות לעובדי מדינה בחקיקה ראשית, עבירות שהוחלו על עובדי מועצות דתיות מכח החלטת ממשלה.
61. המחוקק כמו גם הממשלה ראו איפוא חשיבות בכך שלעובדי המועצות הדתיות תהיה אחריות ציבורית והם יהיו כפופים למגבלות.

עבירות המשמעת

62. עבירות המשמעת מפורטות בסעיף 17 לחוק שירותי המדינה (משמעת):
- "עובד מדינה שעשה בישראל או בחוץ לארץ אחת מאלה אשם בעבירת משמעת:
- (1) עשה מעשה, או התנהג, באופן שפגע במשמעת שירות המדינה;
 - (2) לא קיים את המוטל עליו כעובד המדינה על פי נוהג, חוק או תקנה, או הוראה כללית או מיוחדת שניתנו לו כדין, או התרשל בקיום המוטל עליו כאמור;
 - (3) התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה או התנהג התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה;
 - (4) התנהג התנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו או בקשר אתו;
 - (5) השיג את מינויו בשירות המדינה במסירת ידיעה כוזבת או בהעלמת עובדה הנוגעת לענין, או בשימוש באיומים או בכוח או באמצעים פסולים אחרים;
 - (6) הורשע על עבירה שיש עמה קלון.
63. בית המשפט העליון קבע בענין סויסא דברים אלה בנוגע לפירוש הביטויים "התנהגות שאינה הולמת" או "התנהגות שעלולה לפגוע בתדמית":
- "מושגי שסתום" אלה מבטאים את הערכים והעקרונות אשר שוררים בשירות הציבורי. הם פרי ההשתקפות של היחסים הבסיסיים שבין הפרט לבין הרשות, ושבין האזרח לבין השירות. הם משתרעים על כל אותן פעולות אשר יפגעו באמון שהציבור נותן לעובדי השירות הציבורי. הם פרי ההשקפות "המקובלות בחברה ובנורמות ההתנהגות הכללית הקיימות"...
- הן מעוצבות על-פי תפיסות היסוד של הציבור הנאור, באשר להתנהגותו הראויה של עובד הציבור."

64. בעניין **סויסא** צוין כי בעת יציקת תוכן למושגים אלה, על בית המשפט לקבוע את דבר קיומה של פגיעה בתדמית השירות הציבורי מזווית הראייה של האדם הסביר, האמון על תפיסות היסוד של משטרנו. בית המשפט הדגיש כי "בעריכתו של איזון זה יש להימנע מאידיאליזם שאין לו עיגון נורמטיבי... יחד עם זה, יש להימנע מפרגמטיזם המעוגן במוסר השוק. השופט אינו משקף את התפיסות המעוותות הפושות בחברה. הוא אינו מציג לנגד עיניו חברה חולה המדרדרת עצמה לפי תהום... אכן, תפיסתו של בית המשפט היא מאוזנת... הוא לוקח בחשבון את המציאות הקיימת, אך הוא אינו רואה בה חזות הכול. העובדה ש"כך עושים כולם" אינה אמת המידה להתנהגות ההולמת עובד ציבור. העובדה שנהוג, נפוץ ומקובל לפעול בדרך מסוימת, אינה הופכת אותה לדרך המלך הראויה..."

הפרת הדין המשמעתי ע"י המשיב 5

65. ניצול תפקידו הציבורי של המשיב 5 למתקפות חסרות רסן כלפי העותרות ולהבעת הזדהות מפלגתית מהווה התנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו. התבטאויותיו החוזרות ונשנות של המשיב 5, המבזות את נשות הכותל ואת התנועה הרפורמית והציבור המזדהה עמו, וכן התבטאויותיו החריפות כנגד בית המשפט העליון, התבטאות המביעה תמיכה בארגון להב"ה ואף התבטאויותיו המפלגתיות, הינן התנהגויות אשר עלולות כדי התנהגות שאינה הולמת את תפקידו ומעמדו של המשיב 5, וודאי שהן פוגעות בשמו הטוב של שירות המדינה, וזאת משני טעמים: האחד, כללי – הרלבנטי לכלל עובדי המדינה, והשני, ספציפי – המתייחס לתפקידו של המשיב 5 כרב שכונה.

66. ראשית, שירות המדינה אמור לשקף את ערכי היסוד של מדינת ישראל ובראשם שלטון החוק, וכן חופש הדת, השוויון וכבוד האדם. ערכים אלה אמורים להנחות את המשיב 5 בכלל פעולותיו והתבטאויותיו. אלא שהתנהלותו של המשיב 5 עומד בניגוד גמור לערכים אלה. **התבטאויותיו של המשיב 5 הן התבטאויות אשר השירות הציבורי צריך להוקיע מתוכו באופן חד משמעי על מנת שלא יהפכו לדרך התנהגות מקובלת בו, יערערו את יחס הציבור או יחבלו בתפקודו התקין של שירות המדינה.** כך נאמר בעניין זה:

"קיים אינטרס ציבורי מובהק להבטיח את אמון הציבור במוסדות השלטון ובתדמיתו הנקייה של השירות הציבורי. אמון הציבור מושפע, בין היתר, מדמותם של האישים המאיישים את שירות המדינה... בנסיבות מסוימות, מינוי אדם שבהתנהגותו או במעשיו דבק דופי ערכי-נורמטיבי חמור, עלול לפגוע באופן מהותי ועמוק באמון הציבור בשירות הציבורי ומכך יש להימנע. ולבסוף, כבר נקבע בפסיקתנו כי על המערכת הציבורית לשקף באופן התנהלותה את עקרונות היסוד עליהם מושתתים המשטר והחברה ישראל, וכי עליה להוקיע מקרבה את אלה אשר בהתנהגותם או במעשיהם חותרים תחת יסודות אלה..."

הפרחת אמירות גזעניות בפומבי במסגרת ראיונות לתקשורת - אמירות המתאפיינות בדעה קדומה כלפי קבוצת-מיעוט בחברה תוך שימוש בלשון כוחנית ובוטה - עומדות בניגוד מובהק לאינטרס הציבורי שבהגשמת ערכי הסובלנות ההדדית, כבוד האדם והשוויון בחברה הישראלית. הן פוגעות בכבודם של בני המגזר הערבי, נוכח התייחסות כוללנית מבה על רקע

השתייכותם הקבוצתית-לאומית. הן טומנות בחובן פגיעה ברגשות הציבור בכלל, וברגשותיו של הציבור הערבי בפרט. הן עומדות בניגוד מובהק לנורמות ציבוריות ראויות עליהן מושתת תפקודו התקין ותדמיתו של השירות הציבורי ואמון הציבור בו. (בג"ץ 4646/08 לביא נ' ראש הממשלה, סעיפים 11, 24)

67. התנועה הרפורמית היא הזרם היהודי הגדול ביותר ביהדות זמננו. נשות הכותל הן קבוצת נשים אורתודוקסיות, רפורמיות וקונסרבטיביות, הנאבקות מזה 30 שנה על זכותן להתפלל בכותל כדרךן (זכות שהוכרה על ידי בית המשפט העליון). תחת לנהוג בעותרות ובציבור המזדהה עמן בכבוד ובסובלנות, המשיב 5 שב ומשתלח בנשות הכותל ובתנועה הרפורמית, תוך שימוש בלשון כוחנית ובוטה, כל זאת על רקע השתייכותן הדתית. העותרות מודעות כמובן לכך שהמשיב 5 חולק על השקפותיהן הדתיות ומובן שהוא רשאי להחזיק בדעות אלה, ואולם אין הוא רשאי, בהיותו עובד ציבור, להשמיע אמירות שיש בהן הסתה, בוז ושיסוי חמורים כמו אלה שהוצגו בעתירה זו. השתלחויות אלה, לצד התבטאויות מבזות כלפי בית המשפט (כולל התבטאות לפיה המשיב 5 יעצור בגופו פסיקה של בית המשפט העליון) והתבטאות התומכת בפעילותו הגזענית של גופשטיין וארגון להב"ה - כל אלה ודאי הינן בגדר התנהגות שאינה הולמת את תפקידו של המשיב 5 כעובד המדינה, והתנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של השירות הציבורי.

68. בהקשר זה יצוין כי ביום 24.1.18 פנה המשיב 2 אל המשיב 1 בעניין התנהגות גזענית של עובדי השירות הציבורי. **במכתבו, הדגיש המשיב 2 כי עמדתו היא שעבירת המשמעת "התנהגות שאינה הולמת" שבסעיף 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת), כוללת כבר היום התנהגות גזענית ומפלה. כך נכתב על ידי המשיב 2:**

"דומה כי אין חולק שתפקידו ומעמדו של עובד ציבור אינו יכול להלום כל התנהגות או התבטאות מפלה או גזענית, וכי התנהגויות או התבטאויות מסוג זה פוגעות בצורה חמורה בתדמיתו של השירות הציבורי ובאמון הציבור בו."

[לא'] העתק מכתב המשיב 2 למשיב 1 מיום 24.1.18 מצ"ב ומסומן כנספח לא'.

69. ברי כי התבטאויות המשיב 5 כנגד נשות הכותל וכנגד התנועה הרפורמית עולות כדי התבטאויות מפלות אשר אף לשיטת המשיב 2 עולות כדי התנהגות אשר אינה הולמת את תפקידו ומעמדו של עובד ציבור, וכי יש בהן כדי לפגוע בצורה חמורה בתדמיתו של השירות הציבורי ובאמון הציבור בו.

70. שנית, מתוקף תפקידו של המשיב 5, הוא אמור לתת שירותים לכלל הציבור בשכונה עליה הוא מופקד. ברי כי אדם המופקד על מתן שירותי דת לציבור רחב אינו יכול להסית ולהשתלח באופן חריף ובוטה בקהלים וציבורים שאותם הוא אמור לשרת. כך נאמר בענין זה:

"סוג המשרה אותה אמור עובד הציבור למלא, משפיע על משקלו של העבר הפלילי באיושה. לא הרי משרה זוטרה כמשרה בכירה; לא הרי משרה שאין

עמה מפגש עם הציבור כהרי משרה שיש עמה מפגש עם הציבור; לא הרי משרה שאין עמה שליטה, פיקוח, הכוונה והדרכה של אחרים, כהרי משרה שיש עמה פיקוד על אחרים ואחריות על המשמעת. לא הרי מי שמשרתו להיות מובל כהרי מי שמשרתו להיות מוביל; לא הרי משרה שבעצם מהותה אין בה דרישות אתיות מיוחדות מבעל המשרה ומזולתו כהרי משרה שכל כולה היא הטפה לרמה אתית גבוהה." (ענין אייזנברג, בע' 266).

71. זאת ועוד. היותו של המשיב 5 הסמכות הרוחנית בשכונה בה הוא משרת מטילה עליו חובות משמעתיות מוגברות. רב שכונה אחראי על מתן שרותי הדת בשכונה ועל אספקת צרכי הדת של התושבים. רב שכונה מעורב בחיים הציבוריים בישוב, ויש בכוחו לתרום לקירוב לבבות בקרב הציבור הרחב מתוקף מעמדו. כך נאמר בענין דומה לגבי אימאם:

"תפקיד האימאם הינו תפקיד ציבורי רב חשיבות. האימאם נמנה על מנהיגי הקהילה הדתית. למעשיו והתבטאויותיו השפעה רבה על הציבור הנוהה אחריו, כך שמחד בידו להצית את אש הקנאה הדתית ולהעצים את האיבה בין הדתות... ומאידך, יש בידו לתרום להרגעת רוחות סוערות והשכנת שלום וקירוב לבבות."

(ע"ע 4695-05-11 אבו עג'ווה נ' מ"י, סעיף 7, ההדגשות נוספו)

72. דברים אלה יפים אף לענייננו. תפקידו של רב שכונה הוא תפקיד רב חשיבות, המצריך גישות רבה. בעיר ירושלים – בה פועל המשיב 5 – ישנו ציבור גדול אשר מזדהה עם העותרות ולוקח חלק בפעילותן. במקום לשמש דוגמא ומופת לכלל הציבור הנזקק לשירותיו, ולפעול לקירוב לבבות של הציבורים השונים המתגוררים בעיר, חוטא המשיב 5 לחובתו כנאמן הציבור, בהתבטאויותיו ומעשיו אשר פורטו לעיל.

73. מתוקף תפקידו כרב שכונה, המשיב 5 מרבה ללמד שיעורים בהם צופים ולהם מאזינים רבים. כפי שפורט לעיל, המשיב 5 עושה זאת תוך שהוא שוטח את משנתו הרואה בציבור הרפורמי ובנשות הכותל יהודים סוג ב' שיש להדירם, ורואה בבית המשפט כאויב הציבור החרדי. במובן זה התנהלותו של המשיב 5 עולה כדי התנהגות בלתי הולמת באופן מיוחד לתפקידו של רב המורה הלכות ומהווה מדריך רוחני.

74. ראוי להפנות לדברים שנאמרו בענינו של הרב אליקים לבנון – רב המועצה האזורית שומרון שהועמד לדין משמעתי בשל שתי התבטאויות גזעניות. בטיעוני התביעה לכיבוד הסדר הטוען במסגרתו הורשע הרב בהתנהגות שאינה הולמת את תפקידו צוין:

"חשוב כי יועבר מסר לאנשי דת לנהוג בזהירות ולשקול מילותיהם בקפידה וזאת בשל השפעה הרבה שיש לדבריהם על קהלים רחבים."

בית הדין למשמעת גזר על הרב לבנון עונש של נזיפה חמורה בשל "התבטאויות מכלילות ופוגעניות כלפי הציבור הערבי בישראל. בהתבטאויות אלה היה משום הבעת דעות קדומות ופגיעה ברגשות הציבור הערבי בישראל." בגזר הדין צוין:

"לעבירות שנעברו היבט ציבורי רחב, בעיקר מעצם ביצוען על ידי הנאשם, אשר לו סמכות תורנית והלכתית כרב."

75. אך לאחרונה, בחודש מרץ 2020, החליט נציב תלונות הציבור על שופטים להמליץ לשר לשרותי דת להעמיד את הרב יצחק יוסף, הרב הראשי הספרדי, המכהן כדיין, לדין משמעתי בגין התבטאויות גזעניות כנגד יוצאי ברה"מ – התבטאויות שמזכירות מאד את ההתבטאויות של המשיב 5 בגנות התנועה הרפורמית ונשות הכותל – וזאת אף על פי שבאותו עניין הרב הראשי ביקש להתנצל על דבריו – מה שאין כן בענייננו.

באותו עניין הרב הראשי השתלח בציבור העולים ממדינות חבר העמים וכינה אותם "קומוניסטים, עונים את הדת, שונאי דת, גויים גמורים". ואף טען שמדובר ב"מסות של גויים" אשר "הולכים בימי ראשון לכנסייה, הולכים למנוזר".⁴

בהחלטתו מיום 5.3.2020 ציין נציב תלונות הציבור על שופטים כי הרב יוסף הפר את כללי האתיקה בדבריו שהיוו השתלחות בציבור שלם של אזרחי מדינת ישראל, ואף הזכיר כי אין זו הפעם הראשונה בה הרב יוסף מתבטא בצורה פסולה – שכן בעבר הוא נשא דברי תעמולה לטובת ש"ס. הנציב ציין כי התבטאויותיו כלפי העולים מכרסמות באמון הציבור בניטרליות של מערכת בתי הדין וכי "למרות אזהרות חוזרות ונשנות, נראה כי הוא ממאן לקבל על עצמו את כללי האתיקה לדיינים במלואם, וממשיך להתבטא בפומבי באופן שאינו ראוי ואינו תואם את תפקידו כדיין". לאור ריבוי המקרים המליץ הנציב להעמידו לדין משמעתי.

[לב'] להלן קישור לידיעה בעניין מאתר ניוז 1 מיום 5.3.20, **המצ"ב כנספח ל"ב**:

<https://www.news1.co.il/ArticlePrintVersion.aspx?docId=423399&subjectID=1>

סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים

76. כאמור, חלק מהתבטאויותיו של המשיב 5 עומדות גם בניגוד לאמור בחוק הסיוג. סעיף 1 לחוק קובע:

הממשלה תקבע, בהתייעצות עם ועדת העבודה של הכנסת ובהודעה שתפורסם ברשומות, סוגים של עובדי המדינה או נושאי משרות בשירות המדינה, שעליהם יחולו איסורים אלה, דרך כלל או לתקופה שתקבע:

- (1) להיות חברים בהנהלה הפעילה של מפלגה או של גוף מדיני;
- (2) לארגן אסיפה פומבית בעלת אופי מדיני, לשבת בשולחן הנשיאות של אסיפה כאמור ולנאום בה;
- (3) להשתתף בהפגנה או בתהלוכה בעלות אופי מדיני;
- (4) להשתתף בתעמולה פומבית, בכתב או בעל-פה, לבחירות לכנסת או למועצה של רשות מקומית, או לבחירות שעליהן חל חוק הבחירות לגופים ציבוריים, התשי"ד-1954;

⁴ להלן ידיעה על ההתבטאויות החמורות - <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5655465,00.html>

(5) לבקר את המדיניות של משרדיהם, של משרדים אחרים או של הממשלה, במסיבת עיתונאים, בראיון עם עיתונאי, בנאום במקום פומבי, בשידור, בעתון או בספר.

(ההדגשות הוספו)

77. בהחלטת הממשלה מיום 25.06.1969, אשר פורסמה בילקוט הפרסומים 1536, נקבעו סוגי עובדים שעליהם הוחלו הסייגים שבסעיף 1 לחוק הסיוג. בין היתר נקבע כי הסייגים יחולו על "רבנים, וכוהני דתות אחרות ששכרם או חלק משכרם משתלם מאוצר המדינה".

[ל"ג] העתק החלטת הממשלה 1536 מיום 25.6.1969 **מצ"ב ומסומן כנספח ל"ג.**

78. חוק הסיוג חוקק "במגמה לתרום ליציבותו של מנגנון העובדים במשרדי הממשלה ולהרחיק את הפקידות הבכירה מפעילות מפלגתית מובהקת ובוולטת העלולה להזיק למעמדה בעיני הציבור" (מתוך דברי ההסבר להצעת החוק, הצ"ח תשי"ט, מס' 365, עמ' 91). כך, כדי "לבצר את תדמיתו של עובד המדינה כמשרת של הציבור כולו" (זמיר, **הסמכות המינהלית** (תשנ"ו – 1996, חלק א'), עמ' 489), הושתו הגבלות על פעילותם הפוליטית של עובדי ציבור בכל שיטות המשפט במדינות דמוקרטיות מתוקנות. הגבלות אלה נועדו להבטיח את פעולתו התקינה של השירות הציבורי, קרי, כי האינטרס הציבורי, עליו מופקד עובד הציבור, יוגשם הלכה למעשה.

79. הסכנה בהתעלמות מהוראות הדין המסייגות את פעילותם הפוליטית של העובדים הבכירים בשירות המדינה הינה צביעתו של המנגנון הציבורי בגוון פוליטי. הדבר עלול לפגוע בתפקודו, מאחר שהציבור לא יוכל לראות בו גורם אובייקטיבי נטול פניות, והלא "בלא אמון לא יכולות מערכות השלטון לתפקד..." (בג"ץ 428/86 **ברזילי נ' ממשלת ישראל**, פ"ד מ(3) 505, 622). וראו עוד: ענין **אייזנברג** בעמ' 263-262). כך נאמר בענין זה:

"עובד הציבור צריך לשמור בעיני הציבור על תדמית ניטרלית, שאינה משועבדת להשקפה פוליטית מוגדרת. נזקק אליו הציבור כולו, על כל זרמיו וגווניו, ולא רק אלה המזדהים עם השקפותיו. ואם הוא נוטל חלק בוויכוחים פוליטיים פומביים, במיוחד בסגנון קיצוני ומיליטאנטי, נוצר הסיכון, שחלק מן הציבור לא יראה בו עובד של הכלל שהוא נטול פניות, אלא את מי שמשרת רק השקפה פוליטית מוגדרת או אך מסגרת פוליטית מסוימת, וככל שהסגנון חריף יותר, תתחזק התחושה, שהעובד נכון לשרת רק מטרות בעלות גוון מוגדר, הנראות לו כנכונות... אצל אלה שאינם מזדהים עם השקפותיו תפחת הנכונות לפנות אליו. קרי, הוא שולל מן הציבור הזכאי לעובדי ציבור חסרי פניות את האמון והביטחון בהעדר הפניות הפוליטיות של השירות, מערער את הנכונות להיזקק לשירות הציבורי ופוגע באמון הכללי בו." עש"מ 5/86, **גדעון ספירו נ' נציב שירות המדינה**, פ"ד מ(4) 227, 244-245.

80. על כך שהיעדר שמירה על תדמית ניטרלית על ידי עובדי ציבור עלול למנוע ממי בציבור הרחב שאינו מסכים עם דעותיו הפומביות של משרת הציבור, מלקבל ממנו שירות, עמד גם היועץ המשפטי לממשלה בהנחייה מס' 6.6100 שעניינה נקיטת עמדה בפומבי על ידי ממלאי תפקידים בשירות הציבורי בנושא מדיני שנוי במחלוקת:

על עובדי המדינה לשמור על תדמית נייטרלית, כיוון שלא רק אלה המזדהים עם עמדותיהם עשויים להיזקק לשירותיהם. עובד הנוטל חלק בויכוח פוליטי פומבי יוצר סיכון שחלק מהציבור יחדל לראות בו עובד למען הכלל, נטול פניות. תדמיתו המקצועית של עובד המדינה נסדקת ככל שעולה עוצמת מעורבותו הפוליטית הפומבית, תוך צידוד בגישה פוליטית מסוימת. תוך כך, פוגע העובד גם בתדמית השירות הציבורי כולו... חשוב, אם כן, שהתדמית של שירות המדינה תשקף נאמנות לחוק ולמדיניות הרשמית בלבד.

[ל"ד] העתק הנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 6.6100 "נקיטת עמדה בפומבי על ידי ממלאי תפקידים בשירות הציבורי בנושא מדיני שנוי במחלוקת" **מצ"ב ומסומן כנספח ל"ד**.

81. המשיב 5 מתבטא ללא כחל ושרק, פעם אחר פעם בעד תמיכה במפלגה מסוימת – מפלגת ש"ס – ובכך מפר באופן ברור את חוק הסיוג. מעבר לתמיכה הברורה שהביע במפלגת ש"ס בשיעוריו השבועיים, המשיב 5 השתתף בכנסי תמיכה ואף בסרטוני תעמולה רשמיים מטעם המפלגה.

82. התבטאויותיו הפוליטיות החוזרות ונשנות של המשיב 5, הנאמרות בריש גלי, אינן מותרות כל ספק – המשיב 5 מזדהה עם עמדה מפלגתית מסוימת ואינו רואה עצמו כמי שכפוף לחוק הסיוג. מקרה זה מהווה אפוא מקרה מובהק המצדיק את תחולת חוק הסיוג.

83. נוכח הקביעה בסעיף 8 לחוק לפיו עובד מדינה המפר את הוראות חוק הסיוג אחראי אחריות משמעתית – יש להעמיד את המשיב 5 לדין משמעתי אף בשל הפרת חוק הסיוג.

84. יצוין כי לטעמן של העותרות, התבטאויות פוליטיות ומפלגתיות מהוות גם עבירה על חוק שירות המדינה (משמעת) הואיל ויש בהן התנהגות שאינה הולמת עובד ציבור והתנהגות בלתי הוגנת במילוי התפקיד.

חובת המשיבים להפעלת סמכותם המנהלית ונקיטת הליכים משמעתיים כנגד המשיב 5

85. בסוגיית הגשת קובלנה כנגד המשיב 5 חלה על המשיבים 4-1 החובה לפעול בסבירות; לשקול שיקולים ענייניים בלבד; לנהוג ללא משוא פנים או שרירות; ולפעול בתום לב ובשוויון. בענייננו עולה באופן חד משמעי כי הרשויות המוסמכות מסרבות למעשה להפעיל את סמכותן, אף נוכח התבטאויותיו החוזרות ונשנות של המשיב 5, ושימוש בלתי הולם במשרתו ובמשאבים הציבוריים הנתונים לו. בכך פעלו המשיבים 4-1 באופן בלתי סביר בעליל.

חובת הפעלת הסמכות

86. כלל ידוע הוא במשפט הישראלי כי, בנסיבות מסוימות, חלה על הרשות המינהלית חובה לבצע פעולה, על אף שהסמכות לבצעה הוענקה לה בהוראה שנוסחה כסמכות שבשיקול דעת. בעניין זה נפסק זה מכבר כי:

"רשות שנתונה בידה סמכות לשקול ולהחליט, הופקדה בידה לא רק זכות להפעיל את הסמכות אלא גם החובה לשקול את הפעלתה ולהפעילה כשמוצדק הדבר".

דברי כב' השופט אור בבג"ץ 3872/93, **מיטראל בע"מ נ' ראש הממשלה ושר הדתות**, פ"ד מז(5), 485, עמ' 496.

וכן נפסק כי :

"יש נסיבות שבהן עולה המסקנה – גם לגבי סמכות שבשיקול דעת – כי הימנעות מהפעלת הסמכות היא בלתי סבירה במידה היורדת לשורשו של עניין ... סמכות הרשות הופכת לסמכות שבחובה כאשר הנסיבות העובדתיות הן כאלה שערכי היסוד של השיטה החוקתית והמשפטית שלנו הופכים את אי-הפעלתה של הסמכות לבלתי סבירה באופן היורד לשורשו של עניין".

(בג"ץ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 404, 421).

עמד על כך גם פרופ' י' זמיר :

"לעתים סמכות המנוסחת באופן ברור כסמכות רשות עשויה להתפרש, בנסיבות מסויימות, כסמכות חובה"

(י' זמיר **הסמכות המינהלית** [ירושלים, 1996], כרך א', ע' 224).

87. כאשר היא מתבקשת לעשות כן, חלה על הרשות החובה לפעול, המורכבת משלוש חובות משנה :

"ראשית, חובה על הרשות לברר ולהחליט אם יש לה, בנסיבות המקרה, סמכות לפעול. שנית, אם יש לה סמכות, חובה עליה להפעיל את שיקול הדעת שלה כדי להחליט אם וכיצד להפעיל את הסמכות. שלישית, היא חייבת לפעול במהירות הראויה" (זמיר, בעמ' 692).

88. כך אף במקרה שלפנינו. המשיבים 1-4 "רשאים להגיש לתובע קובלנה על עבירת משמעת שעבר עובד המדינה" (ראו סעיף 32 לחוק שירות המדינה (משמעת) וכן סעיף 4 להחלטת הממשלה). אין חולק שמדובר בסמכות שבשיקול דעת, אלא שבנסיבות החמורות של המקרה נשוא עתירה זו, כאשר רב שכונה מתבטא פעמים רבות באופן שיש בו ביזוי ציבורים שלמים, וכן התבטאויות מפלגתיות מובהקות והתבטאויות שיש בהן ביזוי של מערכת המשפט, מתחדד הצורך להפעיל את סמכותם של המשיבים 1-4 לנקוט בצעדים משמעתיים נגד המשיב 5. **הימנעות מהפעלת הסמכות, פעם אחר פעם, בנסיבות אלו, הינה בלתי סבירה באופן קיצוני ובמידה היורדת לשורשו של עניין.**

89. המשיבים 1-4 אינם יכולים להתנער מתפקידם לאכוף את החוק, שהוא יסוד מוסד של שלטון החוק, ולהימנע מלאכוף את ההוראות המשמעתיות של חוק שירות המדינה (משמעת) וחוק הסיוג. כדברי מ"מ הנשיא זילברג בבג"ץ 295/65 **אופנהימר נ' שר הפנים והבריאות**, פ"ד כ(1) 309, 328 :

"ההימנעות מלממש ולהגשים חוק קיים ומחייב, אינה מדיניות ואינה יכולה להיות מדיניות מכל בחינה שהיא ; היא רק גורמת לדמורליזציה ביחסי השלטון והאזרח, וגוררת אחריה פריקת עול של כל חוקי המדינה".

90. על החובה לאכוף את החוק ראו עוד :

• דברי כב' השופט חשין בבג"ץ 53/96, **תשלובת ח. אלוני בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר**, פ"ד נב(2), 1, עמ' 9-10 (להלן : "**פס"ד אלוני**") :

"חוק שהרשויות אינן עושות לאכיפתו כהילכתו, יפה היה לו שלא נחקק משנחקק. חוק שאינו נאכף מוטב לו שלא ייחקק, משייחקק ולא ייאכף. חוקים לא נועדו לצדיקים גמורים. ומי שאינו צדיק גמור, אל נביאנו לידי ניסיון שמא יחטא. חוק המבזה בשער בת-רבים יביא לריפיון גם מעבר לתחומיו, ובית-המשפט לא ישלים עם תופעה זו".

- בג"ץ 551/99 **שקם בע"מ נ' מנהל המכס והמע"מ ו-4 אח'**, פ"ד נד(1) 112, סעיף 8 לפסק דינו של כב' השופט זמיר (להלן: "**פס"ד שקם**").
- א' רובינשטיין, **המשפט הקונסטיטוציוני של מדינת ישראל** (מהדורה חמישית 1996), עמ' 228 ואילך.
- 91. בענייננו, מחדלם המתמשך של המשיבים 1-4 לפעול כנגד המשיב 5 במישור המשמעותי גם נוכח המשך התבטאויותיו הפסולות באופן תדיר, היא התנערות מוחלטת מחובתם לאכוף את החוק.

חוסר סבירות קיצוני

- 92. הלכה ידועה היא, כי בעת שרשות מפעילה שיקול דעת, אסור לה לשקול שיקולים זרים או לפעול למען מטרות זרות, אלא עליה לשקול את כל השיקולים הענייניים, ולתת לכל שיקול ענייני את המשקל הראוי לו (בג"ץ 1/88, 953/87 **פורז נ' ראש עיריית תל אביב-יפו**, פ"ד מב(2) 309, 324). השיקולים הענייניים נובעים הן מהתכלית המיוחדת של החוק הנוגע לעניין, והן מתכליתה של שיטת המשפט וערכי היסוד שלה (בג"ץ 987/94 **יורונט קווי זהב (1992) בע"מ נ' שרת התקשורת**, פ"ד מח(5) 412, 432-434 וראו גם בג"ץ 5445/93 **עיריית רמלה נ' שר הפנים**, פ"ד נ(1) 397, 410-411). במידה שהרשות לא שקלה את כל השיקולים הרלבנטיים או לא נתנה משקל ראוי לשיקולים אלה בהתאם לחשיבותם היחסית, אזי ניתן לומר שהיא פעלה בחוסר סבירות, והחלטתה תיפסל (ראו, למשל, בג"ץ 7364/03 **סלאח ג'בארה נ' שר הפנים**, פ"ד נח(1) 769; בג"ץ 935/89 **גנור נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד מד(2) 485, 514).
- 93. כפי שפורט לעיל, תכליתן של הוראות הדין המשמעותי הינה לאכוף אמת מידה של התנהגות ראויה, אשר תבסס את אמון הציבור במערכת השלטונית-ציבורית ותאפשר למערכת לספק את השירות עליו היא אמונה.
- 94. המשיב 5 שב ומפר אמת מידה זו, וזאת באופן מתמשך, כחלק ממסע תעמולה עקבי להשחרת פניהם של המשתייכים לזרמים הרפורמים ונשות הכותל, לצד הזדהות מפלגתית וביזוי בית המשפט.
- 95. כבר למעלה מארבע שנים שהמשיב 5 מפר את הוראות הדין המשמעותי באופן שיטתי. הוא מסית כנגד הציבור הרפורמי בישראל והציבור המזדהה עם נשות הכותל, מחרחר ריב ומדון, ומעביר ביקורת בוטה על רשויות החוק במדינה, ואף פועל בפומבי לקידום מפלגה במהלך מערכת בחירות.
- 96. המשיבים 1-4 כלל לא שקלו את השיקולים הענייניים של הצורך לאכוף את הדין המשמעותי כדי להגן על תדמיתו של השירות הציבורי או למצער לא נתנו להם את המשקל הראוי, שצריך היה להובילם להחלטה לאכוף את הוראות החוק ולנקוט בהגשת קובלנה כנגד המשיב 5, לאור זלזולו הבוטה בערכים בסיסים של שוויון, כבוד והגינות כלפי כלל הציבור.

97. העותרות המתינו בסבלנות זמן רב בטרם פנו לערכאות, אולם התנהלות המשיבים 1-4 אשר ממאנים לקבל החלטה בעניין נקיטת צעדים משמעותיים כנגד המשיב 5, חרגה זה מכבר מדרך התנהלות סבירה של רשות ציבורית.
98. הדבר מקבל משנה תוקף לאור העובדה שכבר לפני שלוש שנים הומלץ על ידי המשיב 1 על נקיטת צעד כנגד המשיב 5 בדמות הליך משמעותי פנים משרדי. דהיינו, **אף המשיב 1 מכיר בצורך לנקוט פעולה כנגד המשיב 5 בשל התבטאויותיו**. אלא שאין לדעת אם צעד זה אכן ננקט, ומכל מקום הוא התייחס אך לשלוש התבטאויות של המשיב 5 משנת 2016.
99. מכל מקום, לטעמן של העותרות, המלצת המשיב 1 לנקוט כנגד המשיב 5 בהליך משרדי אין די בה וההחלטה לנקוט אך בהליך זה לוקה בחוסר סבירות, זאת לאור העובדה שהמשיב 5 ממשיך להתבטא באופן בלתי הולם – מה שמצדיק נקיטת אמצעי משמעת בדרגת חומרה גבוהה, שיהלום את חומרת הפרת הדין החוזרת ונשנית.
100. יצוין כי מנגנון המשמעת המשרדי לוקה בבעיות שונות. בדו"ח שפרסם מבקר המדינה בחודש אפריל 2017 (והתבסס על ביקורת שבוצעה בחודשים ינואר – יוני 2016) ואשר עסק בטיפול בעבירות משמעת בשירות המדינה (להלן – "דו"ח מבקר המדינה") נמתחה ביקורת על נציבות שירות המדינה וצוין כי "ספק אם פעולות הנציבות והמשרדים בתחום המשמעת משיגות באופן הדרוש את אחת מהתכליות המרכזיות של מערך המשמעת – השמירה על אמון הציבור."
101. בדו"ח המבקר נכללה גם התייחסות להליכי משמעת משרדיים. הדו"ח עמד על הקשיים שבנקיטת הליכים אלה, ביניהם:
- המשרד מוסמך להטיל שלושה אמצעי ענישה בלבד: הערה מנהלית, התראה או נזיפה (זאת לפי סעיף 31(א) לחוק שירות המדינה (משמעת) וסעיף 45.22 לתקשי"ר). לעומת זאת, בית הדין למשמעת מוסמך להטיל מגוון רחב יותר של עונשים כגון הורדה בדרגה, הפקעת משכורת, העברה למשרה אחרת וכו' (סעיף 34 לחוק שירות המדינה (משמעת)). אמצעי הענישה המצומצמים המצויים בידי המשרדים משמשים לתגובה על מגוון עבירות בדרגות חומרה שונות, באופן היוצר חוסר איזון. אמצעי המשמעת שהמשרד מוסמך להטיל אינם יעילים דיים להתמודדות עם בעיות משמעת.
 - בהליך משרדי, סמכות הענישה נתונה לבכירי המשרד, אשר יכולים להתעלם מהמלצת ראש אגף המשמעת ולא לנקוט בהליך פנים משרדי כלל, אף ללא כל חובת נימוק.
 - אפשרות הנזיפה – שהיא החמורה ביותר הקיימת בידי המשרד – אינה משפיעה על עובדים ותיקים ובעייתיים.
 - אף לפי עמדת המשיב 1, כפי שזו באה לידי ביטוי בטיוטת תזכיר חוק שירות המדינה (משמעת) מ-2015 (הצעת חוק שלא קודמה), אין די בסמכויות הקיימות בידי המשרדים, ויש להפקיד בידם סמכויות נוספות כגון: הטלת מגבלות לעניין ביצוע תפקיד, לתקופה שלא תעלה על שנה; העברת העובד למשרה אחרת או למקום עבודה אחר במשרד, לתקופה שלא תעלה על חודש; הפקעת משכורת בסכום שלא יעלה על החלק השנים עשר ממשכורתו הקובעת של העובד, לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים.

ניתן לקרוא את דוח מבקר המדינה בקישורית שלהלן:

https://www.mevaker.gov.il/he/Reports/Report_582/3a4639f1-aecc-485c-be0a-9e93ea9c9d32/20-disciplinary-offenses.pdf?AspxAutoDetectCookieSupport=1

102. מהאמור לעיל עולה כי הליך פנים משרדי אינו צעד משמעותי מתאים למקרה חמור של התבטאויות בלתי ראויות רבות כמו של המשיב 5.
103. **החלטת המשיב 1 להסתפק בהליך משרדי – שלא ידוע כלל אם בוצע, אך אם בוצע לא הביא לכלל שינוי בהתנהלות המשיב 5 – מהווה אפוא התנהלות בלתי סבירה בעליל.**
104. בנוסף, ישנו חוסר סבירות בכך שהמשיבים 2-4, המוסמכים על פי החלטת הממשלה 5128 להגיש קובלנה, לא הגיבו כלל על פניית העותרת להגיש קובלנה כנגד המשיב 5 ואף לא ברור כלל אם העניין נשקל על ידם.
105. בהקשר זה יצויין כי בעניינו של הרב הראשי שנזכר לעיל, נציב תלונות הציבור על שופטים יכול היה להסתפק בהבאת התבטאויותיו של הרב הראשי לידיעת השר, אך הוא בחר להשתמש בסמכות הרשות הנתונה לו על פי סעיף 22(ד) לחוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשס"ב-2002, ולהמליץ לשר להעמיד לדין משמעותי את הרב הראשי בגין התבטאויותיו אלה.
106. דברים אלה יפים לענייננו. המשיב 5 כשל בלשונו פעם אחר פעם והתבטא באופן פוליטי ובלתי הולם, תוך ביזוי והשחרה של ציבורים שלמים בישראל. ברי כי המלצה על העמדה להליך פנים משרדי של המשיב 5 אינה מספקת ואינה סבירה בנסיבות העניין.

אי עמידה בלוח זמנים סביר

107. סבירות משמעה גם עמידה בלוח זמנים סביר (בג"ץ 6300/93 **המכון להכשרת טוענות בית דין נ' השר לענייני דתות**, פ"ד מח(4) 441, 451). במקרה שלא נקבע מועד ספציפי לקבלת החלטה, אלא המועד תלוי בנסיבות המקרה, על הרשות לקבל החלטה "במהירות הראויה". הפרת החובה להפעיל את הסמכות תוך זמן סביר היא עילה לביקורת שיפוטית (יצחק זמיר **הסמכות המנהלית** (מהדורה ראשונה, 1996), עמ' 706).
108. אכן, החובה לפעול במהירות הראויה יש עמה מידה של שיקול דעת. לכן יתערב בית המשפט רק אם חרגה הרשות מן הגבולות של "מתחם המהירות הראויה" (יצחק זמיר **הסמכות המנהלית** (מהדורה ראשונה, 1996), עמ' 723). אלא שבמקרה דנן חרגו המשיבים 1-4 מכל קנה מידה של התנהלות סבירה.
109. בדו"ח מבקר המדינה, נבחנו וחושבו משכי הטיפול בהליך המשמעותי. כך נמצא, כי משך הטיפול הממוצע של אגף החקירות במשיב 1 הינו כ-4 חודשים, ומשך הטיפול באגף המשמעת במשיב 1 הינו כ-8 וחצי חודשים.
110. ברי כי בכל הקשור לטיפול בתלונות העותרת כלפי המשיב 5, לוח הזמנים חורג באופן קיצוני מאמות המידה הראויות ואף מאמות המידה הממוצעות הנהוגות.
111. כך צוין בעניין משך הטיפול בתלונות בדוח מבקר המדינה:

”משרד מבקר המדינה מעיר לנציבות שירות המדינה כי ההליך המשמעותי האמור, שבו הועלו טענות הנוגעות לעובד בתפקיד הבכיר ואלה לא מוצו במשך כשנתיים וחצי, נוהל באופן כושל, שאינו תכליתי ואינו משקף חתירה למיצוי החקירה ולקבלת החלטה בדבר המשך ההליך המשמעותי בעניינו. אם נש”ם אינה מוצאת דרך לבירור תכליתי ויעיל של התלונה וגיבוש החלטה בדבר המשך ההליך, מן הראוי כי תפנה לרפרנט לענייני משמעת בפרקליטות המדינה, כדי להיוועץ עמו כיצד להמשיך את הטיפול בתלונה.”

112. בעניינו, העותרת מתלוננת מזה ארבע שנים למשיב 1 על התבטאויות המשיב 5. לפני כשלוש שנים צוין כי יינקט כנגד המשיב 5 הליך פנים משרדי – אולם כל נסיונות העותרת לברר האם הליך כזה ננקט עלו בתהו. המשיבים 4-2 לא השיבו כלל לדרישת העותרת כי יגישו קובלנה כנגד המשיב 5. אין כל ספק כי התנהלות זו אינה עולה בקנה אחד עם חובת הרשות לפעול בתוך זמן סביר ולוקה בחוסר סבירות קיצוני.

113. כל שהמשיבים 4-1 צריכים לשקול מצוי לפנייהם וכל שעליהם לעשות הוא להחליט האם הדברים האמורים עולים כדי הגשת קובלנה משמעותית או לא.

114. בנסיבות אלו, העדר פעולה משמעותית מצד המשיבים, הינו אפוא בלתי סביר באופן קיצוני.

הנחיית היועץ המשפטי לממשלה בדבר הסתה לגזענות כעבירת משמעת

115. כאמור, ביום 24.1.18 שלח המשיב 2 מכתב לנציבות שירות המדינה תחת הכותרת ”קביעת התנהגות או התבטאות גזענית של עובד מדינה כעבירות משמעת והגברת האכיפה ביחס לעבירות מסוג זה”. במכתב צוין דו”ח הצוות הבין משרדי למיגור הגזענות נגד יוצאי אתיופיה (דוח פלמור), שבין יתר המלצותיו נכללה ההמלצה ליצור מסגרת שתאפשר נקיטת הליכים משמעתיים נגד עובדי מדינה כאשר הם נהגו או התבטאו באופן גזעני או מפלה. בעקבות הדו”ח כונסו ועדות שרים בראשות ראש הממשלה שהחליטו בין היתר על הצורך ב”בחינת אפשרות לגיבוש הנחיה המפרשת את עבירת המשמעת של ”התנהגות שאינה הולמת” בדיני המשמעת, באופן הכולל במקרים המתאימים, התנהגות פיזית או מילולית של עובד או משרת ציבור שיש בה משום גזענות או אפליה, במטרה לעשות שימוש במערך הדין המשמעותי, בנוסף לטיפול המנהלי בהתנהגות כאמור.”

המשיב 2 קבע במכתב:

”בהקשר זה אבקש להבהיר כי עמדתי היא שעבירת המשמעת בדבר ”התנהגות שאינה הולמת” שבסעיף 17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת), ת/כ”ג – 1963 כוללת כבר כיום את ההתנהגויות המתוארות לעיל. דומה כי אין חולק שתפקידו ומעמדו של עובד ציבור אינו יכול להלום כל התנהגות או התבטאות מפלה או גזענית, וכי התנהגויות או התבטאויות מסוג זה פוגעות בצורה חמורה בתדמיתו של השירות הציבורי ובאמון הציבור בו.”

המשיב 2 הוסיף וכתב למשיב 1 –

”הגם שהדברים הם בבחינת מושכלות יסוד, אני רואה תועלת רבה, ולו מבחינה ציבורית, בחידוד הדברים על ידך לכלל עובדי השירות הציבורי. בנוסף, אציע לשקול את הגברת האכיפה המשמעתית ביחס להתנהגויות או התבטאויות אלו במקרים המתאימים לכך וזאת לצד נקיטת צעדים מנהליים נוספים המתחייבים לפי העניין. למותר לציין כי אני רואה חשיבות גדולה במאבק נחוש ובלתי מתפשר בתופעת הגזענות והאפליה בחברה הישראלית. בהקשר זה, ראוי לו לשירות הציבורי להיות “נושא הדגל” ו”ראש המחנה” במאבק האמור.”

(ההדגשות נוספו)

116. חוסר הסבירות שבאי נקיטה בהליכים משמעתיים כנגד המשיב 5 עולה אפוא גם לנוכח הנחייה זו של המשיב 2, אשר מחייבת נקיטת פעולה במקרה של התבטאויות מסתוות כמו של המשיב 5.

סיכום

117. המשיב 5 השמיע פעמים רבות התבטאויות חריפות כנגד התנועה הרפורמית ונשות הכותל והציבור המזדהה עמן, כנגד בית המשפט העליון, זאת לצד התבטאויות רבות הקוראות לתמוך במפלגה מסוימת.

118. התבטאויות אלה מהוות התבטאויות בלתי ראויות שאינן הולמות את תפקידו של המשיב 5 ואשר פוגעות בתדמיתו ושמם הטוב של השירות הציבורי, באופן שמהווה עבירת משמעת.

119. לא מדובר בתחום ”אפור” שהוא ”אזור הדמדומים” של המנהל הציבורי (כמצויין בענין סויסא, בע’ 785-786). לא מדובר בהתנהגות שיש בה פגם אסתטי, שאין בה משום פגיעה במשמעת. מדובר בהתנהגות שמרכז הכובד שלה הוא משמעתי ואשר האלמנט המכריע שבה הוא פגיעה באמון הציבור בשירות הציבורי ובערכים הבסיסיים שצריכים להיות נר לרגליו של כל עובד ציבור, ודאי וודאי כשמדובר בעובד ציבור המשרת בתפקיד רבני.

120. מחדלם של המשיבים 1-4 מלהעמיד את המשיב 5 לדין משמעתי בגין התנהגותו זאת לא רק שיש בה כדי להפוך את הדין לאות מתה, אלא כדי לגרום למשיב 5 להמשיך בהפרת הדין ללא מורא.

121. התנהלות זו פוגעת באמון הציבור בשירות הציבורי כולו, ומגבירה איבה ומדנים בין הקבוצות השונות המרכיבות את החברה הישראלית.

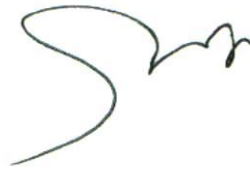
122. בית המשפט מתבקש אפוא להורות למשיבים 1-4 למלא את תפקידם ולאכוף את הוראות הדין המשמעתי על המשיב 5.

123. לאור כל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש בראש עתירה זו ולאחר קבלת תשובת המשיבים – להפכו למוחלט. עוד יתבקש בית המשפט לחייב את המשיבים בהוצאות העתירה, לרבות שכר טרחת עו"ד.

היום, י"ח סיוון תש"פ
10 יוני 2020

מיטל ארבל, עו"ד
מ.ר. 80529
ב"כ העותרות

אורלי ארזי-לחובסקי, עו"ד
מ.ר. 20263
ב"כ העותרות